

7 JUN 1955

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

No. 22—VOL.—LIII

FRIDAY,
3RD JUNE, 1955

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

"Our body has been given to us on the understanding that we should render devoted service to God with its aid. It is our duty to keep it pure and unstained from within as well as without, so as to render it back to the giver when the time comes for it, in the state of purity in which we got it."

—Mahatma Gandhi.

"We must not underestimate the strength of the human spirit. Through human history this strength has made itself manifest. It is to the strength of the human mind that we owe the humanitarianism that is at the origin of all progress towards a higher way of life. When we are animated by humanitarianism, we are faithful to ourselves and capable of creation. When the contrary state of mind takes hold of us, we are unfaithful to ourselves and prey to errors of every kind."

—Albert Schweitzer.

The Coloured Man's Aspirations

QUOTING examples of legislation passed which has been directly opposed to the wishes of the people concerned, the 'Sun' in a recent issue said: "The colour question might be the binding force which is holding the Nationalist Party together, but it is also the force which is going to bind the Coloured people together."

Commenting on the Prime Minister's statement that the Nationalist Party was opposed to extension of the franchise to any non-Europeans, the same paper said: "The Government cannot expect the people to take things lying down all the time. The worm will turn eventually, and should it happen, then the Government will have nobody but themselves to blame. It is this repressive policy that breeds communism...The Cape Coloured is inordinately proud of the common heritage he shares with the White man, and he is just as determined as the White man is to protect his rights and privileges, concomitant with Western civilisation and democracy against the onslaught of the diabolically conceived 'apartheid' legislation.....The Coloured by virtue of his birth aspires, as a civilised right, to sharing political power and enjoying economic and educational equality with the White man."

Commenting on the provisions in the Cape Education Ordinance forbidding Coloured teachers to participate actively in politics, the 'Sun' said: This perhaps is the keynote of the Ordinance. Coloured teachers have taken a lead in the fight for the political emancipation of the Coloured people. All have not followed the same line of action, but without doubt all have been striving to achieve the same end. To debar teachers from participating in politics is to deprive teachers themselves of their democratic rights. Teachers should not carry their political views to the classrooms—but they certainly should be left free to express their views outside, in the same manner as any other citizen.....After all, democracy is one of the topics included in the history syllabus.....If the Administration wants to carry out the law to its fullest extent, then it should watch the activities of White teachers as well.....It is in the schools that White children are taught the Nationalist creed of White superiority. The biggest danger to race relations lies here and not in Coloured schools. It should put a stop to the teaching of 'Baasklappy as well.'

Today, of all days, the joy of giving is uppermost in every heart. The best thing to give to your enemy is forgiveness; to an opponent, tolerance; to a friend, your heart; to your child, a good example; to your father, deference; to your mother, conduct that will make her proud of you; to yourself, respect; to all men, charity; and to your loved ones?

**Surely a NEW INDIA PROTECTION POLICY,
the best of all Gifts.**

THE PLEASURE OF GIVING IS YOURS, AND THAT OF SERVING YOU IS OURS.

The
New India Assurance

Company Limited

Principal Controlling Officers:
Rustomjee (Pty.) Ltd.

140; Queen Street,
DURBAN, NATAL.

**NEW NYLON
SAREE MATERIALS**

— JUST ARRIVED —

Gold Striped Fancy Nylons 48" 12/6 yd	Real Benares and Jari Gold Georgette Sarees and Borders. Big range in stock.
Spotted Georgettes 45" 4/6 yd.	Georgette Jari Work Sarees All colours. £4-10-0
Two Tone and Rainbow Georgettes 45" All Shades 4/11 yd.	Georgette Sarees Cotton Embroidery £3/15/0
Bordered Georgettes All Shades 45" 3/11 yd.	CHILDREN'S SCHOOL WEAR Boys Shirts, Knickers, Blazers, Vests, Socks. Girls Gym Blouses etc. At Reduced Prices.
Embossed Georgettes 45" 5/11 yd.	CHAMPALS! Plastic Fancy Tops with Heel Size 3 to 7 18/6 pair
Coloured Georgettes 45" 3/11 yd.	Also Leather 8/6 & 10/6 pair
BLOUSES Printed Georgette and Bemberg Skippers. Huge range now at clearing Prices.	

Write For Samples: (Not for Rhodesia)

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala due 29th May. Sailing June 3rd.

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class single without food	£83-10-0
Second " " "	55-0-0
Third Class Bunk	28-10-0
Muslim Special Food	£11-10-0
Ordinary Food	£4-17-6
Hindu Special Food	£10-3-0
Ordinary Food	£4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, 3rd can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—
SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.
390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add. "KARAMAT."

GROUP AREAS—AN INTERIM REPORT—II

By C. W. M. GELL

(From 'The Forum', Johannesburg)

FOR my second example I go to the Transvaal platteland, where virtually all Town Councils are Nationalist-dominated. With a unanimity that was obviously officially inspired (and admitted to have been so by counsel for White River municipality on November 5th last) they are proposing to evict their Indians onto the veld outside the existing town boundaries. Some of these proposals have come before a public hearing and the lamentable expressions of European intention and motive at Nylstroom, Nelspruit, Lydenburg (to name only three) have done nothing to dispel the dismal impression created by the facts of what is proposed. My own example in this particular category of proposal comes from Rustenburg, whose plans are neither the worst nor the least one-sided of the Transvaal country towns. The Town Council proposes to remove the entire Indian community (120 families comprising 700 persons) from their present valuable, though overcrowded, central premises to the eastern fringe of the town. Property worth £270,000 will be exchanged for a new area worth some £30,000 (including the value of some 30 small European buildings, the rest of the area being a few demarcated erven and otherwise bare veld). At no stage has the Town Council given any explanation of its proposal, the cost in compensation (if any is intended) or how it thinks the 50 Indian shops, on which the community depends for its livelihood, will maintain their present trade (averaging some £90,000 gross profits annually) on this new and quite unsuitable site.

One of the most interesting changes in the Further Amendment Bill, now pending, is that giving the Land Tenure Board power to reject proposals it does not consider should go to full investigation. Now, it happens that in Rustenburg the Indian community lives in a homogeneous area which (with the addition of some adjacent uninhabited land for present or future expansion) could quite conveniently be proclaimed the Indian Group Area for the town. So, when proposals were called for late in 1953, thirty-seven European residents decided to test the attitude of the Town Council and LTB with regard to "justice and fairplay" by putting in a proposal to this effect. When

the LTB advertised the Rustenburg proposals for comment and objection in January this year, there was reason to suppose that both this proposal and the Town Council's were before the public. But it subsequently transpired that this was not intended by the LTB which thought it was advertising only the Town Council's plan. Now, although the legal and factual position is still (at the time of writing) under discussion with the LTB and may have to be taken elsewhere for decision if the Board proves obdurate, the really interesting point as far as this article is concerned is the apparent intention of the LTB to anticipate powers it did not then fully and unambiguously possess, i.e. of rejecting a proposal without putting it to full investigation. By proceeding with the Town Council's scheme and suppressing (as it thought) that of the thirty-seven Europeans, the LTB had, further, made a decision on the merits of the case it was still supposed to be investigating. Unless the present discussions with the LTB elicit some very satisfactory explanation of this pre-judgment (made without any reasons at all being given, its procedure in this case and the forthcoming amendment to validate such procedure in future may legitimately be cited as additional examples of the present tendency to make the LTB much more "quasi" and much less "judicial" a tendency plainly marked in the first batch of amendments this session by which the LTB was empowered, *inter alia*, to deny hearings to bodies like the Indian Congress which had successfully upheld its right in the courts as "an interested body" and was proving a sore thorn in the LTB's side.

My third example is Port Elizabeth. Here, unlike Durban and Rustenburg, the Government is faced with a City Council which retains at least sufficient of the Cape's tradition of racial tolerance—it is hardly positive enough today to deserve to be called liberalism—to make it "drag its feet" in coming forward with Group Area proposals. When, eventually and under strong pressure, it did so, its proposals contained three features unacceptable to our racial ideologists: the provision of "mixed" business areas (in order to mitigate the hardship to non-white —erchants), the creation of a

"mixed" non-white area at Korsten (to meet the same difficulty and to enable some Africans to retain the right to own freehold) and a suggested 60-year delay before any blue-print proposals are finally implemented. However, the Government has under the Act very thoughtfully provided against the possibility of recalcitrant local authorities by creating a Reference and Planning Committee to do their work for them. This committee is rushed to towns which are procrastinating or submitting inadequately drastic proposals and, acting as "counsel for the prosecution," it proceeds to submit its own proposals to the LTB—from one Government agency to another! Thus, the Committee spent a week in January 1953 and another two weeks in June 1954 in the Port Elizabeth area (on both occasions under the chairmanship of the present secretary of the LTB), as a result of which it has laid proposals before the LTB involving the exchange of at least 54,000 non-whites (25,000 Coloureds, 20,000 Africans and the rest Asiatics and Cape Malays) for at most 5,000 whites (though this figure will probably be reduced to about 1,000 if, as is almost certain, South End suffers the usual fate of non-European "black spots" which have been subsequently surrounded and encroached into by white suburbs). Against these proposals no white voice was raised within the month allowed by the LTB for making representations.

Conclusion

To conclude this necessarily interim report I would like to emphasise a few general points. I have said little about the fate of Africans under the Group Areas Act for the reason that, except in Sophiatown, Korsten and a few other areas where they have some freehold and the right to acquire more, they do not have a great deal to lose. They live now mostly in locations or shanties. They will be re-zoned into new "controlled" shanties (called site-and-service schemes) or new, bigger and better "controlled" locations or a combination of both, usually farther from their work, separated from everyone else by a 500-yard wide "sterile" buffer strip—for goodness sake, does Dr. Verwoerd think this will "sterilise" germs and the interchange of ideas? What is to happen to Africans under this Act or the various Resettlement Acts which are its offshoots, is merely a small part of the greater designs of Dr. Verwoerd for their "separate and fullest development in their own sphere."

But while white public opinion

is becoming faintly aware that beneath these designs and behind the facade of "slum clearance" at Sophiatown a grave injustice is being perpetrated, it is much more untroubled (even smugly complacent where Indians are concerned) about similar sort of injustices being proposed for similarly spurious reasons against other race groups. Among these reasons covetousness of certain non-white areas—Sophiatown, South End, several parts of central Durban etc.—dislike of non-white proximity, the intention to eradicate freehold and to herd Africans certainly (possibly other non-whites too) into the kraal of a controlled location, the desire to remove non-white business competition, feature most frequently. And the terrible and tragic fact is that hardly a white voice is raised in protest against this move by Europeans, who desire residential and commercial segregation, to impose it on non-Europeans who do not—and not merely impose it, but impose also on non-whites the losses and hardships inevitable under such a policy, instead of bearing them ourselves as the authors of the policy and the community best able economically to bear them—not merely segregating non-whites from us to suit our convenience and comfort, our pockets and prejudices; but compelling them to segregate from each other by racial and ethnic grouping, though they do not desire this.

Counsel for Nylstroom municipality said in October 1953: "It almost seems as if the white man is on trial for wanting to achieve the separation of races." Well, of course, he is. In this country of many races, the whites alone have political power. We alone are responsible for the deeds and misdeeds of our Government and its agencies. We alone (with trifling exceptions among some confused Coloured groups) demand segregation. To achieve this, we have appointed ourselves alone to be executor and judge in our own cause. Inevitably and inescapably we are on trial. And we shall be judged—by the non-white majority of this country whom we are pleased to call our wards, by world opinion and ultimately by an altogether higher court than this world knows—by the way in which Dr. Danges' promise of "justice and fairplay" for the unenfranchised non-Europeans is implemented.

We may as well begin by facing the fact that, whether or not the Act provides for it, compensation will have to be paid for "just and fair" compulsory removal. The claims will be enormous on the

sort of proposals at present envisaged.⁴ In the case of Rustenburg (with a rateable income of £44,000 p.a.) the cost of full compensation to the Indians, if the Town Council's scheme is accepted, will be in the neighbourhood of £150,000 down and between £30,000 and £45,000 p.a. thereafter. In Durban the figure would run into many millions. But insistence that such claims be met in order to honour our pledge of "justice and fairplay" is the best way of introducing some sense of responsibility into proposals for pushing non-whites around, regardless of their wishes, rights or chances of earning a livelihood.

Finally, we cannot escape responsibility for the present proposals by pleading that we neither initiated nor supported them. All Nationalists and 95 per cent of the white Opposition favour segregation in principle; a not much smaller proportion of the white population looks on the actual proposals with approval, equanimity or indifference. Where some are guilty of sins of commission, others are no less guilty of omission—all the more clearly, because the procedure under the Act expressly provides an opportunity for "all interested persons" in each locality to state their views. That means you and I, as individual citizens concerned to minimise national and local injustices under this Act. It means local branches of the U.P. (unless the final words of its current slogan—"white supremacy with justice"—are devoid of significance); it means the Labour, Liberal and Federal Parties; it means the Churches, Christian, Jewish, with their nationally declared opposition to the baasskap and, in many cases, their predominantly non-European membership. But in the great majority of places all these bodies and many others are silent, because you and I are silent, too, as individuals. The only representations made to the LTB and the press come from victimised non-whites and occasional Europeans pressing for proposals weighted even more heavily in their favour.

And so by our silence, apathy, indifference, our fears of offending officialdom or standing out against the canons of social conformity, we condemn ourselves—in the eyes of our non-white fellow-citizens, the world and God—for having passively condoned or actively connived at the monstrous injustices now being proposed under the Act. In the ultimate judgment we shall be held guilty of having failed to mobilise the opinion of South

Africa and the free world against one of apartheid's most vulnerable aspects; guilty of betraying by default those civilised, Christian ideals by which alone "white civilisation" makes any valid claim on the loyalty of non-whites and by which alone—though this has no necessary connection with the survival of European civilisation in Africa—our children and grandchildren may preserve a heritage for themselves on this continent.

⁴ The third batch of amendments includes the establishment of a public corporation to stabilise prices in areas where forced sales have to take place

and to bear the losses inevitable under this procedure. How this will work out in practice remains to be seen. Theoretically, it *could* meet the losses on actual property deals, though nothing Nats. have done so far shows any inclination to compensate fully at market values. There will, however, still be legitimate claims for compensation on account of stoppage of work during transfer, for loss of trading profits, leasehold and other amenities in the less favourable areas to which most non-whites are being moved. Probably with these in mind, some municipalities are still said to be pressing the Government publicly to accept responsibility for compensation, as of course it should, though this does not conjure away the burden but spreads its impact to all taxpayers.

(Concluded.)

PROF. HALLENBECK'S TALK TO INSTITUTE OF RACE RELATIONS

SOME PERSONAL OBSERVATIONS

By J. F. HILL

ON Tuesday, May 24, Professor Wilbur Hallenbeck, Urban Sociologist of Columbia University, New York, who is at present assisting the University of Natal in their Sociological researches, gave an address on the subject "Race Relations in Community Development." He defined a community as people living in a place, having common concerns, because of which they are organised in various ways such as professions, trade unions etc, having some form of government which enables them to function as a community, and having a sense of belonging to the community. He pointed out that the strains and stresses and prejudices which make race relations difficult are also to be found between various other groups which have nothing to do with race or colour, especially where such groups have lost contact with one another. Nowadays, he said, we are all of us specialists, and this specialisation has brought about great increases in knowledge and skill; but it also weakens our sense of community, and we come to think of our own speciality as an end in itself, instead of relating it to the community and its needs. He quoted an instance of serious trouble which arose in an American community because teachers and parents had lost contact with one another. Teachers had been concentrating on their job so well that they had improved the schools out of all recognition. Puzzled parents complained, "It wasn't like this in my day," and felt something must be seriously wrong."

On the other hand, he pointed out how he himself had been saved from the anti-Negro preju-

dice which many Americans feel by certain experiences like the presence in his school of an outstanding Negro pupil, admired by all on account of his achievements in work and sport, and also because of his character. He was a good person to have as a friend, and the professor recalled feeling proud when he met him on the way to school and was able to walk a block or two with him. Knowledge and respect are the best weapons against prejudice.

Finally, Professor Hallenbeck urged us to concentrate our energies and attention on things we *could* do, rather than on schemes that were beyond our reach. And here I feel he has a real message for us. As things are in South Africa, there is a danger of giving way to frustration and despair. There are so many things we should like to do which are impossible for us at present. There are difficulties of lack of means; and as for the legal and political difficulties, we could very easily if we chose spend the rest of our lives detailing and bemoaning the restrictions and injustices of our present system, with the further expectation of receiving fresh cause for complaint with every new enactment. Instead, Prof. Hallenbeck suggested we all start collecting instances of useful achievements, however small, whether by Indians, Africans, Coloured or Europeans, or any combinations of these groups. He felt the Institute might compile a list of such achievements, which he hoped would stimulate us to go on and accomplish still more. He told us of a research project by one of his students into the disabilities of teachers,

who were continually complaining that they were hamstrung by regulations and prevented from adopting progressive methods. The research revealed that while it was true that there were too many restrictions, very few teachers were actually using the amount of leeway which did exist to experiment and improve their teaching methods. So he advised us to make full use of the leeway that does exist, and use our energy and intelligence in constructive ways. I suggest we take his advice to heart. For is it not better to plant an acorn, than to bewail the fall of a mighty oak?

Liberal Party Of South Africa

Natal Provincial Division Coastal Region.

A COASTAL REGION office for the Liberal Party in Natal was opened at 25, Plowright Buildings, Plowright Lane, Durban on May 9. For a start the office will only be open between 8 a.m. and 1 p.m. The phone number is 60298 and anyone requiring information on the Party is asked either to call at the office or to phone during these office hours.

Inland Region

As a result of a follow up meeting held at Greytown on April 11 a branch of the Liberal Party was established in this town.

At a public meeting held at Raisethorpe on April 26 a considerable number of new members were recruited. These members met formally on May 10 to establish a Raisethorpe Branch of the Party.

On May 6 Mr. Alan Paton and Mr. Peter Brown addressed a public meeting, attended by about 220 people, in the O'd Town Hall, Kokstad. The speakers were given a good hearing, new members were recruited, and the Kokstad Branch will hold a further meeting in June. The Estcourt/Ladysmith Branch will hold a meeting in Estcourt during June.

Business For Sale

Ideal for Tailors, Outfitters or Buildersware.

With or without stock.

Excellent passing Traffic.

Immediate occupation, reasonable rent.

A golden opportunity to acquire a long established concern with big turnover and good prospects.

Write to care:

'INDIAN OPINION,'

Private Bag, Durban

SOME RELIABLE INFORMATION

THE battle of South Africa is out. Quite recently the State Information Office offered to supply South Africans going abroad with ammunition in the form of reliable material with which to counter misrepresentations overseas. At home "Buy South African"; abroad "Sell South Africa"; though whether Govt.-sponsored propaganda will be regarded as less partisan than private "slander" is at least doubtful. But many travelling South Africans have realised for the first time under relentless foreign cross-examination how little they really know about their country and its problems.

One way of preparing for this formidable but inevitable interrogation is to arm oneself with a selection of books and pamphlets—but which to choose? On my short list would go this little booklet (1) by Professor Gwendolen Carter. Being American, she is not personally involved in our controversies. Having spent two years here, in 1948 and 1953, she is not ignorant of our affairs. Having had her illustrative diagrams supplied by our State Information Office is some assurance that the Government does not consider her pamphlet "slanderous" and that we can safely include it in our baggage; though, if it implies approval of her text, I am pleasantly surprised at the broad-mindedness of the Director of Information.

After a brief geographical and historical introduction Prof. Carter assesses our multi-racial present. She is eminently fair as between Boer and Briton. She explains succinctly the split mind of the Coloureds, the insecurity of our Indians, the dilemma of Africans—faced with a choice of normal family life in the stricken reserves or with low wages and uncertain treatment on white farms, on the one hand; or, on the other, having to go to the mines (with the barrack life of the compounds) or fight their way past official discouragement into the towns, accepting the disruption of migratory status (for ever enshrined in Dr. Verwoerd's famous phrase about "the permanence of Native labour but not of the individual Natives") of battling to overcome the tensions caused by lack of housing for families, location regulations, tight influx and pass control.

After a chapter on our mines and industries in which she passes deserved strictures on

the Jameson Raid and the Anglo-imperialism of 1899-1902 as well as commending the generosity which followed victory, Prof. Carter deals at some length with white politics since Union. She concludes that "the Nats. are now in power to stay, barring a major external development or internal racial struggle"—a reasonable verdict, except perhaps that the latter contingency would more likely solidify all whites under Nat-leadership than oust the present Government. She mentions the smaller parties and the U.P.'s "carefully worded" Bloemfontein policy statement which, "if developed vigorously may yet offer a possible alternative to the Nats.' racial program" Clearly, the operative word is "if!"

Then Prof. Carter examines some of the more contentious aspects of apartheid. She excludes Bantustan as a practical proposition ("unless large-scale race conflict forces the colossal readjustment of South African life involved in giving up cheap labour"), but recognises its usefulness as a conscientious safety-valve for those who are at all squeamish about white domination. This baasskap concept she traces through its various restrictive and repressive manifestations, as well as making a (necessarily) brief reference to "positive apartheid" of which neither she nor we have yet seen very much. On the Group Areas Act she slips into one of her rare factual errors by seeming to think that the Government has accepted a general obligation to compensate the dispossessed and in believing that enough Europeans are disadvantageously affected to threaten the implementation of the Act. In fact, the ratio of Europeans to non-Europeans in trouble under the Act is less than one to fifty and, as the whites of the Transkei are neither to be expropriated nor forced out, the present uproar on their behalf is positively indecent, when contrasted with the silence which whites and their M.P.'s observe about proposed, impending non-white expropriations and evictions.

Prof. Carter concludes this part of her pamphlet by a brief, sympathetic consideration of the Defiance Campaign, the role of the ANC and the Union's tangle with UNO. Finally, she looks uneasily into the future. She quotes the 1948 opinion of a white South African: "If the white man is ever driven from this country, it will not be because of particular policy

but for the lack of manners." This might have been true twenty, even ten or five years ago. Since then, non-whites have heard so much about baasskap in its implications, expressed in language which conceals nothing of the crudeness of this concept (what Prof. Carter politely calls "a framework in which the superiority of the white man is underlined"), that no mere return to courtesy—as advocated recently by the Archbishop of Canterbury—will suffice, either for the Union or any other part of white-black Africa. By our deeds, not our words, shall we be judged.

No one doubts that growing discourtesy, even calculated rudeness on too many occasions, needlessly exacerbates the tension caused by our policies. But, as Prof. Carter finally says, "an advanced, industrialised country like South Africa needs all its peoples...The outsider who loves South Africa feels that what is important today is to take measures that would begin to bridge the ever widening divisions between its peoples."

(1) "South Africa" (Headline Series, Foreign Policy Association, New York), 35 cent.

C. W. M. G.

Transvaal Indian Youth Congress

The 10th annual general meeting of the Transvaal Indian Youth-Congress was held on May 15, at the Duncan Hall, Johannesburg. 200 delegates including 30 women were present. The meeting was officially opened by Dr. N. M. Padayachee, a senior vice-president of the Natal Indian Congress, on behalf of Dr. G. M. Naicker who is banned under the Suppression of Communism Act from attending any gatherings and also from leaving the magisterial district of Durban. The meeting was presided over by Mr. Ebrahim Moolia who condemned the racial policy of the present Government. Dr. Y. M. Dadoo was re-elected president of the Transvaal Indian Youth Congress and Messrs. A. M. Kathrada and Paul Joseph were unanimously re-elected to the leadership despite the banning orders imposed upon them by the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart.

All political comments in this issue except where otherwise indicated by Mahatma Gandhi of Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

HINDUSTANI FILM RECORDS

Aar Aar	SAD.	178	to 181	4.	1 11 0
Aah	"	87	" 91	5.	1 18 9
Aan	"	58	" 62	5.	1 18 9
Amber	"	76	" 81	6.	2 6 6
Anarkali	"	120	" 125	6.	2 6 6
Albela	"	37	" 42	6.	2 6 6
Awaara	"	32	" 36	5.	1 18 9
Anthonie	"	92	" 94	3.	1 3 3
Boot Polish	"	174	" 177	4.	1 11 0
Baazi	"	20	" 23	4.	1 11 0
Baaju Bawara	"	95	" 101	7.	2 14 3
Babul	"	155	" 159	5.	1 18 9
Dastan	"	160	" 161	"	1 18 9
Deedar	"	44	" 48	5.	1 18 9
Daag	"	72	" 75	4.	1 11 0
Hamlog	"	49	" 52	4.	1 11 0
Jameli	"	105	" 109	5.	1 18 9
Jual	"	68	" 71	4.	1 11 0
Jugnu	GCE.	19	" 23	5.	1 18 9
Malabar	SAD.	170	" 173	4.	1 11 0
Naujawan	"	102	" 104	3.	1 3 3
Poonam	"	138	" 141	4.	1 11 0
Pooja	"	142	" 144	3.	1 3 3

Single Records at 7/9 postage and packing extra.

C.O.D. Orders accepted throughout the Union and Rhodesia.

We are Agents of FILM INDIA in English
Single Copies at 6/9 each. Postage Free. C.O.D. 1/- extra.
Yearly £4-0-0, postage free.

NAVJAWAN Magazine in Gujarati only. Monthly issue.
Single Copies 2/3 each Postage free.
Yearly £1-6-0, postage free.

AZAD CAFE

11a Kort Street, (First Floor,) Johannesburg
P.O. Box 3379, Telephone: 33-8583,
JOHANNESBURG.

AFTERMATH OF BANDUNG CONFERENCE

By Dr. HOMER A. JACK

BANDUNG has come and gone. The process and progress of the Asian-African Conference was unusually covered in the world press. Now only remain the implementation of the high resolves—and the punditing through more perspectives.

Although the conference was a hyphenated Asian-African affair (in America the Afro-priority stuck in the newspapers until the conference began), Africa was much the junior partner, both in leadership and in delegate representation. All free-governing nations in both continents were eligible to be invited, but the five Colombo powers selected seven countries from Africa: Central African Federation, Egypt, Ethiopia, Gold Coast, Liberia, Lybia and the Sudan. The Gold Coast does not yet have her full freedom and her Prime Minister does not yet have full control over foreign policy, but at the last minute the Gold Coast accepted. Just why Central African Federation was invited and the Union of South Africa was not invited has never been officially explained, but some have thought it a means of wooing Salisbury away from Pretoria. In any case, Central African Federation declined and was the only one of the 24 nations invited by the five Colombo powers to do so.

Among the many unofficial observers to Bandung (including two Australians, one U.S. Congressman, and the Grand Mufti of Jerusalem) were two delegations from Africa. There was a strong and articulate delegation from French North Africa, led by Salah Ben Youssef of Tunisia. He was made a member of the Iraqi delegation and thus participated in closed sessions. Likewise three observers were present from the Union of South Africa: Moses Kotane of the African National Congress and I. A. Gqobalia and E. M. Nagdee of the South African Indian Congress. They came to Bandung via London and will spend additional time in Asia before returning to South Africa. Both African delegations were given quarters in the Savoy Homan Hotel reserved for official delegates. In the conference hall holding the plenary sessions, these two African delegations were given desk numbers 31 and 32 respectively, with number 30 being apparently reserved for Central African Federation. It was felt that some of the men in the North African delegation will be at the helm of their countries even before a second

Asian-African conference is convened.

The Real Meaning

What is the real meaning of Bandung for Africa? There were bound to be some negative values for Africa arising out of Bandung. First, to Bandung even those countries from Africa which were invited and accepted did not always send their Prime Ministers. If Col. Gamal Abdel Nasser of Egypt and Sayed Ismail El Azhari of the Sudan were there, where was Nkrumah of the Gold Coast and the Prime Minister of Ethiopia? Whereas just half of the 29 countries represented at Bandung sent their Prime Ministers, only a third of the six African countries did so.

Second, what African leadership was present at the conference did not exert dynamic direction but took relatively a back seat. Momolu Dinkulu, Acting Secretary of State for Liberia, did talk up for delegate speeches in the opening session and Col. Nasser was easily the number one man from Africa at the conference. Though most African countries represented were small and young, their leaders did not exert the influence of Sir John Kotelawala of Ceylon, to name one small power, or of Dr. Jamal of Iraq, to name an influential delegate from a non-Colombo power.

Third, that portion of Africa south of the Sahara still under colonialism missed an opportunity by not somehow sending unofficial delegates to Bandung. Why was there no plea from the people of Kenya, of the Congo, of French West and French Equatorial Africa, of Central African Federation? If French North Africa and the Union of South Africa had the enterprise to send unofficial delegations, surely somehow other African countries under the yoke still of Europe could have done so.

Fourth, the conference itself made no direct mention of some of the most acute problems in Africa: While the general paragraphs on colonialism in the final communique covered Africa sufficiently, it was surprising that no special mention was made of forced labour in Angola or of Kenya—as special mention was made of South Africa and North Africa."

Fifth, no machinery emerged at Bandung to help the African colonies attain their freedom. How well India and Burma and Indonesia know now that high-sounding resolutions for freedom are important but not in

themselves sufficient! And yet what machinery was produced at Bandung to help the Africans and Indians in South Africa—let alone the Africans in the Congo and elsewhere? For fear perhaps of competing with the U.N., the conference did not set up a permanent organisation or even a continuing secretariat, although it did make provisions for meeting again.

Sixth, Bandung showed that Egypt at present is more orientated towards the Middle East—and thus Asia—than towards the rest of Africa. This may change with a free North Africa and with the isolation of Egypt by the Turkish Iraqi Pact, with perhaps Iran added. However, as of Bandung, Egypt looked Eastward, not southward.

Gains For Africa

If these were some of the disappointments from an African point of view, surely these were vastly offset by gains for Africa made at Bandung.

First, Bandung brought six African countries together, some for the first time. While in the past there has been much talk of common problems and a common pan-African front, the fact remains that Bandung brought more African elements together than perhaps ever before, even more than any United Nations effort. This is important, for out of Bandung new friendships were made which will undoubtedly ripen into new co-operation.

Second, Bandung will force the United States to re-examine its policy not only towards Asia, but also towards Africa. A policy which has been dictated by America's allies in Europe has put America's best instincts in a very questionable light in Africa and Asia. Bandung made John Foster Dulles do some badly-needed homework and it will force the American administration to re-evaluate its entire foreign, economic, and cultural policies towards Africa. Just as the Asia that America supports cannot forever be the Asia of Chiang Ksi-Shek, Syngman Rhee, and Bao Dai, so the Africa that America supports cannot forever be the Africa of British, French, Belgian and Portuguese colonialism—and of apartheid.

Third, Bandung showed the people of Africa that they have a huge continent—Asia—of friends and not of economic, political or cultural rivals as would have them believe. Colonialism in Africa will further crack and break up because of what Bandung did, starting in French North Africa and going down to the tip of that continent. Thus Tunisian, Moroccan, and Algerian representatives at Bandung saw everywhere real evi-

dence of support—even financial—and this support will be forthcoming in time to other African areas.

Fourth, Bandung will help Africa economically. This will not be immediate and it will certainly not be enough, but a process got started at Bandung which can't but help areas of Africa economically—as well as set into motion machinery for help of a greater magnitude through the U. N.

Not Racist

Fifth, Bandung showed the world that the Asian and African peoples are not racist. Bandung may have been an International Association for the Advancement of Coloured Peoples, but it was not anti-white. With some of the white countries trying to hide their racial guilt by trying to find a racism in non-white countries, the final communique happily contained the pledge to "eradicate every trace of racialism that might exist in their own countries and pledged to use its full moral influence to guard against the danger of falling victim to the same evil in their struggle to eradicate it.

Sixth, Bandung showed the world that if the 29 countries in Asia and Africa are, on the average, young, their leaders are mature in the ways of democracy. There was healthy debate and rebellion against any attempt at domination by anybody. This maturity was also reflected in the deep concern of the delegates, not only against continued colonialism and for new economic opportunities, but against atomic war. Understandably these countries could have concerned themselves exclusively with the lesser issues; but they know that they will not have any opportunity to develop if the world staggers under its present burden of armaments or if the world goes up in an atomic-hydrogen-cobalt explosion. Thus the Conference came out strongly for new approaches to disarmament of all kinds of weapons, including atomic bombs.

Seventh, Bandung showed Asia and Africa—and the world—that communism is not inevitable in Asia or Africa. There were voices raised against the "new colonialism" from some unexpected sources. In general if China's neighbours feel that they must work with her in a kind of peaceful co-existence, whatever the euphemism, they gave evidences that they know the jeopardy of communism to liberty, be it the Russian or the Chinese variety. Bandung was neither pro-communist nor anti-American.

In his only address to a plenary session, Pandit Nehru

said that "there is nothing more terrible and horrible than the tragedy of Africa in the last several hundred years." He was applauded when he said, "It is up to Asia to help Africa to the best of her ability." Asia is terribly distracted with problems of her own, but Nehru is a man of his word, even if he is the whipping-boy just now for almost the entire American press. Asia will help Africa yet, and Bandung has been the beginning.

Dr. Homer A. Jack, Minister of the Unitarian Church of Evanston, Illinois, attended the Asian-African Conference in Indonesia as a journalist for 'The Bulletin of the Atomic Scientists,' 'Peace News' (London), 'Indian Opinion' and other publications. He visited central and southern Africa in 1952.

Things In General

Some Shipping Companies Threat To India

India's import policy was reviewed by the Import Advisory Council at its recent meeting in New Delhi. Some members had raised the problem, created by the proposal of certain Shipping Companies to impose freight surcharge on goods shipped to Calcutta. India's Commerce and Industry Minister, Mr. T. T. Krishnamachari, in his speech said that there seemed to be a calculated attempt, on the part of some of the foreign Shipping Companies to threaten the Government of India. He declared: India was not going to be threatened. If the Shipping Companies carried out their threats the Government would have to take action. They might even ban the entry of the ships belonging to these Companies into the Indian Ports.

President Gives Assent To Hindu Marriage Bill

India's President, Dr. Rajendra Prasad, has given his assent to the Hindu Marriage Bill, which was approved by Parliament recently. The Act, which is the first important step towards the enactment of the Hindu Code, aims at Monogamy Rule of Law for the entire Hindu community. It provides for divorce at the instance of either party in certain specified circumstances. Customary variations concerning prohibitive degree of marriage are, however, recognised in the Act so as to allow certain first cousin marriages and the marriages with brother's widow, which are in vogue in Southern and Northern parts of India.

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an anonymous donor for the donation of £2-2-0 towards the Mahatma Gandhi Memorial fund.

Ambitious ladies and gentlemen can earn big money.

Learn Swedish Massage in your spare time.
LINDSTROM COLLEGE,
10th Floor African City, c/o Eloff and Kerk Street, Johannesburg.
Phones 22-2006 or 23-9449.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No 213 Macosa House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Ferreirstown, Johannesburg. Phone 33-1654.

WANTED IMMEDIATELY

A qualified Imam wanted to perform all religious rites with efficiency and to sermon in Arabic, Urdu, and Persian. Living quarters free. Salary £25 per month. Apply within 30 days to Sec. Elsie's River Muslim Educational Society, 390 Klipfontein Rd., ELSIE'S RIVER, Capetown.

BOOKS FOR SALE

Satyagraha In S.A.

—By M. K. Gandhi 15/-

Bagoo's Letters To Ashram Sisters

—By Kaka Kalelkar 2/6

Why Prohibition

—By Kumarappa 1/-

Which Way Lies Hope

—By R. B. Gregg 2/6

A Nation Builder At Work

By Pyarelal 1/6

Gandhi And Marx

—By K. G. Mashruwala 2/3

Obtainable from:

'INDIAN OPINION,'

P/Bag, Durban, Natal.

Cuticura
TALCUM POWDER

After the evening bath, a refreshing all-over dusting with fragrant Cuticura Talcum Powder will ensure sound sleep for a happy and contented baby, free from all chafing and irritation.

ABSORBENT AND COOLING

Someone Important may look at your shoes to-day

KEEP A SHINE ON YOUR SHOES EVERY DAY WITH THE BEST POLISH-NUGGET

NUGGET'S SPECIAL WAXES PRESERVE THE LEATHER

BAGAWAD GITA IN PICTURES

A very fine production giving the whole Gita in attractive pictures with wording in English and Hindi.

Price £5-10-0

A Few Copies Available.

Please order immediately with mittance.

C.O.D. Orders Not Accepted.

Obtainable from:

Indian Opinion,
P. Bag, Durban.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, May 29

THE All India Congress Committee endorsed the economic policy enunciated by Congress at Avadi. Berhampur session passed eight resolutions affecting the country and the party.

From the first Five Year Plan an increase of 3 per cent. annually in the national income is achieved. But paradoxically the question of unemployment remained unsolved. Allowing for an annual increase of 1.8 millions in the country's working population, an additional employment potential of 9 million is the minimum objective under the second Five Year Plan. The land in India is overcrowded and the development schemes can bring more income to the farmers but not more employment. The Gandhian workers are insisting on development of cottage and small scale industries. On the other, need of heavy and basic industries is stressed by a powerful section. This section argues that India cannot continue to depend for its defence needs on other countries. It must develop its own heavy and basic industries, to increase its economic and defence strength. The A.I.C.C. tried to reconcile these two views and advocated in its resolution on the second Five Year Plan "that the most important aspects of the Plan should be the establishment of heavy and capital goods industries and great development of small-scale and village industries which have to play a role of crucial importance both in relation to providing full employment and for the purpose of ensuring adequate supply of consumer goods.

The Committee said, "while the progress made in the last few years in the national income is commendable and conditions have been created for a more rapid advance, the rate of progress in future will have to be considerably greater than in past years, so as to raise the living standards of the people, bring about a greater measure of social justice and make substantial and progressive reduction in the unemployment in the country, keeping in view the additions to the population.

"The successful development of village industries demands a widespread organisation, the improvement of techniques, the supply of raw materials and credit, marketing of goods and

the development of co-operatives. Common production programmes will also have to be laid down and the scope of village industries demarcated wherever possible, so as to avoid overlapping and competition between the products of these village industries and those of other industries. The A.I.C.C. is of the opinion that the community projects and the National Extension Service should be utilised more fully than hitherto in the development of village industries as well as in the raising of resources from the people."

Widespread Association

The A.I.C.C., by another resolution, noted with satisfaction the widespread appreciation all over the country of the resolutions passed by the Avadi session of the Congress in regard to the socialistic pattern of society and economic policy. The Committee also appreciated the steps taken by the Government of India in order to enable the progressive adaptation of the Government's policy with a view to establishing a welfare State and a socialist economy.

In the resolution on the re-organisation of States, the Committee expressed at the occurrences in Golpara district in Assam and warned Congressmen that "for the preservation of harmony and goodwill amongst all sections in the country, the people in general and Congressmen in particular, should adopt a co-operative and objective approach and avoid all bitterness and mutual recrimination as well as public controversy on this question.

Except in few cases Congressmen have generally followed the lead given by the Kalyani session of Congress in 1954 and maintained a dispassionate and objective view on the subject and avoided agitational approach.

Factionalism Condemned

Factionalism, power politics and communalism in the party were strongly condemned by the Committee, while giving its general approval to the recommendations of the Standing Committee on purifying and strengthening Congress, stressed the need for prompt and effective action to eradicate groups, casteism and communalism. The purity and strengthening of the organisation were not viewed in the light of the interest of the organisation alone,

but of preparing the people for shouldering mass-scale programmes of village industries, basic education, local works and utilisation of man-power resources to the fullest extent.

Mr. Nehru, Shree U. N. Dhebar, Shree Morarji Desai and others had discussion with Acharya Vinoba Bhave. It seems Congress leaders have not been able to persuade Acharya Bhave to allow his followers to work under the auspices of the Congress. The talks between them were full and frank. Vinobaji addressed the session exhorting Congressmen to devote all their energy for at least the next two years to Bhoodan work. He said that if their co-operation was forthcoming the target of Bhoodan might be reached long before the time limit set by him.

The Committee called upon every Congressman to help in making Bhoodan movement a success. It also advised active Congressmen to devote more time to constructive work.

Presidential Address

In his presidential address, Shree U. N. Dhebar, Congress President said that the task before Congress was to provide the basis of a just and equitable social order which would not only sustain the weight of the political fabric but free the country from the cobwebs of an under-developed economy and inhibited social growth.

He called upon Congressmen to keep before them four targets in furtherance of the Avadi resolution on economic policy. The four targets were: (1) Elimination of unemployment within ten years; (2) introduction of basic education up to the secondary stage in ten years; (3) raising the standard of living of the people by doubling the per capita income within 15 years; (4) creating equality of opportunity in all the spheres of the nation's social and economic life.

The Congress President strongly denounced attempts at group formation and other malpractices in the organisation and gave the warning that apart from devising a positive programme to raise the quality of the organisation through constructive work, there may be cases where the Working Committee may be left with no other alternative but to use its disciplinary authority to cleanse the channels of the country's political life of the dross of groupism, casteism and communalism.

Resolutions

The main resolution on the economic policy and the second Five Year Plan was moved by Mr. Nehru.

Moving the resolution, Mr. Nehru said that the only way to give a firm base to the nation's economy was to build heavy and capital goods industries. Otherwise a modern State would remain dependent on others. But that would not bring immediate relief for the people. The question, therefore, was one of balancing the two needs. Consumer goods and provision for employment thus made encouragement to village and cottage industries necessary.

Debates on the resolutions were tame and all the resolutions were passed unanimously.

Indo-Pakistan Dispute

An attempt to solve the Indo-Pakistan dispute over Kashmir by direct negotiations was made by the Prime Ministers of India and Pakistan. But as the question had become "chronic," no result could be expected in a short duration.

The series of Indo-Pakistan cricket matches, followed by the agreement on movable evacuee property and partial restoration of railway communications gave an auspicious start to the talks. But two developments had a disturbing effect. The Nekowal incident in which 12 Indians were killed and the arrival of six American jet fighters caused concern to Delhi.

Mr. Mohamad Ali expressed sorrow at the Nekowal incident and assured the Indian President, Dr. Rajendraprasad, that he would take action against Pakistani officials if they were found guilty.

Some progress was made during the talks over Kashmir and Mr. Mohamad Ali has now come round and said that methods other than plebiscite may be employed to ascertain the wishes of the Kashmiri people. This may mean indirect referendum through elections to Constituent Assemblies in Indian and Pakistan-held Kashmir. Reports in Pakistani newspapers suggest the condition in Pakistani occupied parts as serious and even policemen have revolted and special police force was sent from Punjab.

The talks between the two Prime Ministers will continue after Mr. Nehru's arrival from Russia. The Indian Prime Minister will go to Karachi for further discussion.

The United Nations observers have submitted their report on Nekowal incident. They have found that the incident was premeditated and the Pakistanis had crossed the Indian border and attacked the Indians.

BOOKS FOR SALE

Ramanama—M. K. Gandhi	2	0
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
Key to Health—M. K. Gandhi	1	6
A Gandhi Anthology (Book 1)—V. G. Desai	1	3
Gandhian Ethics—Bency Gopal Ray	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	2	6
Bapu's Letters to Mira (1924-46)	7	6
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	8	6
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	5	6
To the Students—M. K. Gandhi	8	6
Unto This Last—M. K. Gandhi	1	0
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhiji (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	8	6

Obtainable From :

**Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.**

*News the other papers
don't print
is to be found each week
in*

PEACE NEWS

World news—events in Africa, Asia, America, Europe—news of constructive peacemaking; race relations; progress towards a non-violent society.

Obtainable by air-mail each week from Britain at 50s. 6d. per year; sea-mail 21s.; 4 weeks trial subscription (sea-mail) 2s. 6d.

South African representative:

ELLA B. ELDER

Brownlee Street, Stutterheim, Cape.

London office:

3 BLACKSTOCK ROAD, N. 4

BOOKS FOR SALE

Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Cleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Public Finance and Our Poverty—Gandhiji	3	0
Hindu Dharma—Gandhiji	8	0
Bhoodan Yajna	2	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol. I)—N. D. Parekh	15	0
The Diary of Mahadev Desai—V. G. Desai	12	0

Obtainable from:

**C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Durban, Natal.**

Seven Months With Mahatma Gandhi

Belong an Inside View of the Non-co-operation Movement of 1921-22

By Krishnadas

Abridged and edited by Richard B. Gregg

Writing of the two volumes of which this is an abridgement Gandhiji wrote: "I have gone through them. And the facts appear to me to be correctly set forth and exhaustively dealt with.....The volumes are the only narrative we have of the seven months with which Krishnadas deals."

Price: 12s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal

BOOKS FOR SALE

UFANISHADS FOR THE LAY READER —O. Rajagopalachari	6	0
VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA —O. Rajagopalachari	5	6
INDIAN CHRISTIANS —G. A. Natesan	7	6
INTERNATIONAL SHORT STORIES —The best from 23 countries	17	6

Obtainable from:

**INDIAN OPINION,
P. Bag, Durban, Natal.**

HIND SWARAJ OR INDIAN HOME RULE

By Gandhiji

Gandhiji says regarding it:

"It (the book) teaches the gospel of love in place of that of hate.....It pits soul force against brute force. It has gone through several editions and I commend it to those who would care to read it." Written in 1908 it contains in essence Gandhiji's later teachings on various topics.

New Revised Edition with an introductory essay by Mahadev Desai

Price: 1s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
BAPU—Murry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krisnadas	12	6
STORY OF THE BIBLE —S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE —Mahadev Desai	2	3
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
FROM YERAVDA MANDIR —M. K. Gandhi	1	0
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Falop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"
P. Bag, Durban, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday,

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0	EMNIENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6	SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6	AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	25	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	15	0	WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0	THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
MY GANDHI—Dr. John Haynes Holmes	12	6	CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1934-54)	5	0	TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM —M. K. Gandhi	5	0
A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Vaswami	3	6	REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	3	
GITA MEDITATIONS —T. L. Vaswami	8	6			
KRISHNA STORIES —T. L. Vaswami	7	6			
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mashrnwala	2	0			

Obtainable from:

'Indian Opinion,'
P. Bag, Durban, Natal.

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range, always carried in the following:

Silks, Drapery; Toilets, Perfumes, Curios, Fashion Goods and Jewellery, Wide Range of Indian, Persian and Chinese Carpets.

Stockists of well-known branded Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service are Paramount.

Luanshya, Northern Rhodesia.

FOR . . .
RUBBER STAMPS
AND

PRINTING

CONTACT . . .

**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN.

PHONE 61006.
P.O. BOX 2782.

TELEGRAPHIC ADDRESS
"QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1927.

COMMUNAL UNITY

By Gandhiji

An up-to-date collection of Gandhiji's writings on Unity between Hindus, Muslims Sikhs and others. While defining Unity Gandhiji says:

"Hindu-Muslim Unity means not unity between Hindus and Muslims only but between all those who believe in India to be their home, no matter to what faith they belong."

Foreword by Babu Rajendraprasad.

Price: 25s.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal

DELHI DIARY

By Gandhiji

This is a collection of Gandhiji's prayer discourses which he delivered during his last stay in Delhi.

Dr. Rajendra Prasad in his foreword says:

".....In these pages one can read the anguish which he (Gandhiji) felt and the superhuman effort which he was making to restore and re-establish human standards of life and conduct amongst us."

Price: 10s.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal

Tel. Add: "Charotar". Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
— CO. LTD. —

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

— & —
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN".

Phone 29388.

P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

પુસ્તક ૫૩ મું—અંક ૨૨
તા. ૩ જુન, ૧૯૫૫.
પુસ્તક નકલ પેની ૬.
૬૨ શુક્રવારે બહાર ૫૩ છે.

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના દસ્તે સને ૧૯૦૩માં રચાયું.

રંગવણીની અભિલાષા

જ્ઞાતા વળગતા લોકોની ઈચ્છાઓની સીધી રીતે વિરૂદ્ધ પસાર થએલા કાયદાનું સુચન કરતાં 'સન' નામનું રંગવણીઓનું અખબાર લખે છે કે: "નેશનલીસ્ટ પાર્ટીને સંગઠીત રાખનાર કદાચ વર્ણનો સવાલ હશે, પરંતુ એજ બળ રંગવણીઓને પણ સંગઠીત કરનારે થઈ પડશે." કોઈ પણ બીન-ગોરાને મતાધીકાર આપવાની નેશનલીસ્ટ પાર્ટી વિરૂદ્ધ છે એવા તકા પ્રધાને દર્શાવેલા મત ઉપર ટીકા કરતાં એજ પત્ર લખે છે કે, "લોકો કાયમને માટે નમીને સરકારની લાંબા ખાયા કરશે એવી આશા રાખવી નહિ જોઈએ. કીડો પણ છેવટે સળવળે છે. અને સળવળે ત્યારે દોષ સરકારનોજ ગણાશે નહિ કે બીજા કોઈનો. આ દમન નીતીજ સામ્યવાદને જન્મ આપનારી છે...કેપને રંગણો ગોરાની સાથે સમાન વારસો ધરાવે છે તેને માટે ગર્વ લે છે અને એપાર્ટહેડના અનિષ્ટ કાયદાની સામે પશ્ચિમ સુધારા અને લોકશાસનના સિદ્ધાંત પર રચાયેલા પોતાના હકો અને છુટોને સુરક્ષિત રાખવાને તે ગોરાના જેટલીજ ધગશ ધરાવે છે. રંગવણી પોતાના જન્મના આધારે ગોરા સાથે રાજકીય સત્તામાં પોતાનો હિસ્સો અને આર્થિક અને કેળવણીની ગોરા સાથે સમાનતા ધરાવવાની એક હક તરીકે અભિલાષા રાખે છે."

કેપ એજ્યુકેશન ઓર્ડીનન્સની રંગવણી શિક્ષકોને રાજકારણમાં સક્રિય ભાગ લેવાની બંધી કરનારી કલમની ટીકા કરતાં એ પત્ર લેખે છે કે, "આ એ ઓર્ડીનન્સની કદાચ સુખ્ય ચાવી હશે. રંગવણી શિક્ષકો રંગવણી લોકોની ઉન્નતિને માટે ની લડતમાં આગળ પડતો ભાગ લેતા આવેલા છે. સઘળા એકજ ધોરણને અનુસરતા નથી. પરંતુ સઘળાનું ધ્યેય એકજ દિશાએ રહેતું છે. શિક્ષકોને રાજકારણમાં સામેલ થવાની મનાઈ કરવી એ તેઓના પોતાના જ લોકશાસનના હકો છીનવી લેવા બરાબર છે. શિક્ષકોએ પોતાના મત શાળાના વર્ગોમાં ન લઈ જવા જોઈએ એ સમજી શકાય પરંતુ શાળાની બહાર પોતાના મત દર્શાવવાની બીન-ઓની જેમ તેઓને સંપુર્ણ છુટ હોવી જોઈએ...હકીકતમાં લોકશાસન એ ઇતિહાસના વર્ગનો એક ભાગ છે....સરકાર જે કાયદાને પુરેપુરો અમલ કરવા આહતી હોય તો તેણે ગોરા શિક્ષકોની પ્રવૃત્તિઓ પર પણ નજર રાખવી જોઈએ...ગોરાની સર્વોપરિતાને નેશનલીસ્ટનો સિદ્ધાંત ગોરા છોકરાંઓને નિશાળોમાંજ શિખવવામાં આવે છે. તત્કાલ સંબંધોનું મોટામાં મોટું જોખમ એજ નિશાળોમાં રહેતું છે નહિ કે રંગવણીઓની નિશાળોમાં...સરકારે બાસ્કાપ (ગોરાની સર્વોપરિતા) શિખવવા ઉપર પણ પ્રતિબંધ મુકવો જોઈએ."

આપણું શરીર આપણને એ કારણસર આપવામાં આવેલું છે કે જેથી તે વાટે આપણે ઇશ્વરની સેવા કરીએ. આપણી ફરજ છે કે આપણે તેને બહારથી તેમજ અંદરથી શુદ્ધ અને નિષ્કલંક રાખીએ કે જેથી સમય આવે ત્યારે જે શુદ્ધ સ્થિતિમાં આપણને આપવામાં આવ્યું હતું તેજ શુદ્ધ સ્થિતિમાં તે આપનારને આપણે પાછું સુપ્રત કરી દઈ શકીએ.

—ગાંધીજી.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૩ જુન, ૧૯૫૫.

એપાર્ટહેડ અને સભ્યતા

સભ્યતા, જે મહુસના સ્વભાવ માંજ હોવી જોઈએ, તે અજે એવી અલભ્ય વસ્તુ થઈ પડેલી છે કે આપણે દક્ષિણ આફ્રિકામાં એક મોજીઓખની વસ્તુની જેમ વર્ષમાં એકજ અઠવાડીયું લોગવવાનો હકાવો લઈ શકીએ છીએ. અને તેમંયે તેનું ખરેખર પલન કરવાના કરતાં વધારે વખત તો તેની વાતો કરવામાં જ વ્યતીત થઈ જાય છે. નાટાલ ના બીશપ રાઇટ રેવરન્ડ વરનન ઈનએને ખરે કહ્યું છે કે સભ્યતા એક હૃદયની વસ્તુ છે અને જે તે હૃદયમાંથી સ્પુરેલી નહિ હોય તો તે એક દલિત ક્રિયા બની જાય છે, કે જે અસભ્યતાના કરતાંયે વિશેષ ખરાબ ગણાય. દાખલા તરીકે એક ગોરાએ સોદાયાટાઉનમાં વસતા એક કાળા મહુસને મેટોલેન્ડમાં ખસવા નું કહેલું અને બીજા ઘડીએ ગાંસડા પોટલા સ.થે તેને લાત મારીને ત્યાં કાઢી મુક્યો અને પછી જો એ કાળો મહુસ વિરોધ કરે અને માનવ ગૌરવનું અપમાન કરનારા આવાં કૃત્યને અનાદર કરે તો તેનામાં મહુસાઈ નહિ હોવાનો તેના પર આરોપ મુકવો એ કંઈ સભ્યતા નહિજ ગણાય. આ દુકમાં આ દેલમાં ગોરા અને કાળા વચ્ચે નો સંબંધ છે, જેમાં ગોરાના હાથમાં કાળા પર કુદ્ધ રુત્તા રહેલી છે જ્યારે કાળાના હાથ માં ગોરા પર કશીજ સત્તા રહેલી નથી. જનને આવાં દુભાએલાં હૃદયોમાં સભ્યતાને સ્થાન કયાં રહે એ એક ગુરુકેલ પ્રશ્ન છે. સભ્યતાના પાલનને માટે વાતાવરણ પણ લાવક હેલું જોઈએ. વાતાવરણ જો કલુપિત હોય તો તેમાંથી શુભ પરિણામની આશા ન રાખી શકાય. બાળક ને જે આપણે ગંદકીમાંજ રાખી મુકી તો તે ગંદુજ શીખશે. બાળકને જાતી કે વર્ણના ભેદનું કશું જાન હોતું નથી. પ્રેમ

એ એકજ વસ્તુ તે જાણે છે. દક્ષિણ આફ્રિકામાં મગદુર છે કોઈ પણ ગોરા બાળકની કે તે બીન-ગોરા બાળક સાથે ગૌરી કરવા જાય? તુરતજ તેના મા બાપ તરફથી તેને ટોકવામાં આવશે. અલખત તેમાં કેટલાક અપવાદો છે, પરંતુ સામાન્ય નીયમ આ છે એ કોઈથી ઈન્કારી નહિ શકાય. અને એ નીયમ સરકારે એપાર્ટહેડના કાયદાઓ વડે ઠોકી બેસાડેલો છે. નાનાં બાળકોને તો આપણે બાબુએ મુકીએ. કેટલાક બહારના દેશો, જ્યાં આવા ભેદોને જંગલી ગણવામાં આવે, ત્યાંથી આવનારા એને અહિ બની રહ્યું છે એ જોઈને આઘાત થાય છે અને તેને ટેવાતાં વાર લાગે છે.

સાદા લોકોના હૃદય બાળક ના હૃદયનાં જેવાં સરળ અને શુદ્ધ હોય છે. એટલે આફ્રિકનમાં સભ્યતા સ્વાભાવિક હતી. આજે કમનસીબે તેનો અભાવ માલુમ પડતો હોય તો જે વાતાવરણમાં તે મુકાયેલો છે તે વાતાવરણને આભારી છે.

સભ્યતા નિશાળોમાં શીખવવા ની કોઈ કૃત્રીમ વસ્તુ નથી. સભ્યતામાંથીજ સભ્યતા પેદા થાય છે, શુભેચ્છામાંથીજ શુભેચ્છા પેદા થાય છે, તે હૃદયમાં સ્ફુરનારી વસ્તુ છે અને તેના પાલન થીજ તે પ્રકૃષ્ટ કરી શકાય છે નહિ કે તેના ઉપદેશથી.

આથી વર્ષમાં એક અઠવાડીયું સભ્યતાનો ઉપદેશ આપવો તેને અજે ખાલી મજાક સમજાવે છીએ. એ એવી વસ્તુ છે કે જે બાળકનામાં તેની માતાના કુદ્ધ સાથેજ દાખલ થવી જોઈએ. અને નિશાળોમાં શીખવાતા પાઠોમાં નો તે સૌથી અગત્યનો પાઠ હોવો જોઈએ. તેમ થાય તો જાતી કે વર્ણભેદ પર રચાયેલા કાયદાઓને માટે સ્થાનજ ન

રહે; ખરે ઈશ્વરનું પિતૃત્વ અને મનુષ્યનું બ્રાતૃત્વ સ્થપાય અને પૃથ્વી પર સ્વર્ગ ઉતરે. સ્વર્ગ અને નર્ક જેલું કોઈ બહાર સ્થળ નથી. આપણેજ તેના કર્તા છીએ. દક્ષિણ આફ્રિકામાં આપણે જેઓ સભ્યતાનો બકવાદ કરીએ છીએ અને જેઓ

નામાં વધારે સમજ હોવી જોઈએ તેઓ આપણા પોતાના જ કૃત્યો વડે સ્વર્ગને નર્ક બનાવી રહ્યા છીએ, જે આ દેશના કાયદા એપરથી જોઈ શકાય છે. એપાર્ટહેડ અને સભ્યતા એ બે તદન વિરોધી વસ્તુઓ છે. એ બેનો મેળ કદી નહિ બેસી શકે.

નોંધ અને સમાચાર

સભ્યતા પર નાટાલના બીશપ મેરીટઅર્ગની રાટરી કલપમાં કટ્ટસી વીકપર પ્રવચન કરતાં નાટાલના બીશપ રાઇટ રેવરન્ડ વરનન ઈનએને દક્ષિણ આફ્રિકામાં ભિન્ન જાતીઓ વચ્ચે સારા સંબંધ માટે હાકલ કરી હતી. તેમણે કહ્યું કે સભ્યતાના સંબંધમાં ધર્મ આપણને જે શીખવી રહ્યો છે તેના પર આપણે વધારે ધ્યાન દેવાની જરૂર છે. દેશની આજની પરિસ્થિતિમાં તે વધારે આવશ્યક છે. આજે તો એક બીનપર આરોપો, એક બીજા વચ્ચે દ્વેશ, વચન ભંગ અને અણવિશ્વાસથી વાતાવરણ છાપ ગયું છે.

આપણે એ જૂલી જઘએ છીએ કે ઈશ્વર પાપને તિરસ્કારે છે પરંતુ પાપી પ્રત્યે પ્રેમ રાખે છે. તેનીજ રીતે આપણે પણ કોઈ માહુસના મતોને તિરસ્કારતા હોઈએ પરંતુ તેથી તે માહુસને તિરસ્કારવો નહિ જોઈએ.

બીશપે વધુમાં કહ્યું કે મીશનરીઓ એ સર્માં આફ્રિકન લોકોમાં જે સ્વાભાવિક સભ્યતા જોઈ હતી તે હવે ઝડપથી ક્ષીણ થતી જવા લાગી છે. અને તેને યદ્વે અસભ્યતા વધતી જોવામાં આવી રહી છે.

બીન-ગોરાઓને વિષે ઘણા પુરોષોવનો આજે કદપનાની દુનીયામાં ગોયાં ખાઈ રહ્યા છે. તેઓ માને છે કે આખા ઇતિહાસમાં હડાં મૂળ ધાલી રહેલા સવાલનો ઉલ્લેખ કાપદા વડેજ લાવી શકાશે. તેનો ઉલ્લેખ માનવ હૃદયમાં જ આવી શકશે.

મારી ખાત્રી છે કે આપણામાંના જેઓ દક્ષિણ આફ્રિકાનું સુખદ ભાવિ જોવા માગીએ છીએ તેઓએ જાતી જાતીઓ વચ્ચેના સંબંધોને ટકાવી રાખવા પડશે અને નવા બાંધવા પડશે.

ધણા લોકો આજે એ સંબંધો તોડી નાખવામાં પડેલા છે. સભ્યતાની ખાવના ડેજવવાથીજ એ સંબંધો ટકાવી રાખી શકાશે અને નવા બાંધી શકાશે.

આમાં ધર્મ એજ સભ્યતા છે અને સભ્યતા એજ ધર્મ છે એમ સમજવું જોઈએ.

હાલના બનાવો અને પરિસ્થિતિથી

નાસીપાસ થવાની કશી જરૂર નથી. આપણે જે કરવાની જરૂર છે તે એ કે કોઈ પણ લઘાયક વર્ગની સાથે જોડાવું નહિ કે જેથી બન્ને વચ્ચેના વ્યવહારના સાધન તુટી નહિ પડે.

આપણાં ભવિષ્યને વિષે જો કંઈ પણ જોખમ રહેલું હોય તે આજ મોડું જોખમ રહેલું છે. ઇશ્વરથી રૂપાથી એટલે કે સમ્પત્તાથી આપણે તેને રોકી શકીશું.

જાતીભેદ વિરુદ્ધ ટ્રેડ યુનીયનો

ફ્રી ટ્રેડ યુનીયનોની વીચેનામાં મળેલી આંતરરાષ્ટ્રિય પરિષદે અગે અઠવાડીયે સંસ્થાનવાદ અને જાતીભેદને વખોડી કાઢનારા કરાવો પસાર કર્યા હતા. એક કરાવમાં જણાવ્યું હતું કે કોંગ્રેસ હડાં એટલી નોંધ લે છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકાર એ દેશના લોકોની સ્વતંત્રતા ઉખેડી કાઢવાનું ચાહુ રાખી રહી છે.

માનવહક્કોના આ ભંગને માટે દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારને કરાવમાં વખોડી કાઢવામાં આવી હતી અને જાતીભેદ નાશુદ કરવાની દક્ષિણ આફ્રીકાના લોકોની હડતને સંપુર્ણ રીતે આપવાની પ્રતિજ્ઞા કરવામાં આવી હતી.

આંતરરાષ્ટ્રીય મંદુર સંસ્થાઓમાં તેમજ યુનાઇટેડ નેશન્સ સંસ્થામાં સામ્યવાદ ન ધુસે તે પર સાવચેતી રાખનારો કરાવ થયો હતો.

એક કરાવમાં ડેનીયામાં એશિયનો અને આફ્રિકનોના સલાહોનો ન્યાય ઉલ્લેખ લાવવાં વિનંતિ કરવામાં આવી હતી.

બીજા એક કરાવમાં ડેનીયામાં લોકો ને ફરજિયાત મજુરી કરાવવામાં અને વખર તપાસે પરદેશ રાખવામાં આવતા હોવાની ફરિયાદોની તપાસ કરવાને એક કમીટી સ્થાપવાની વિનંતિ કરવામાં આવી હતી.

ફ્રીનીક્સ સંસ્થાને મળેલી રકમે શ્રીનીક્સ સંસ્થાને મળેલી નીચેની રકમે સાબાર રિવકારીએ છાએ: બી શવજભાઇ ત્રીભોવનદાસ (જે'બર્ગ) પા. ૩-૩-૦, એક શુભેચ્છક (દુધ-ટીખાટ) પા. ૨-૨-૦, એક શુભેચ્છક (ડરખન) પા. ૧-૧-૦, શ્રી વીહલભાઈ એમ. મહેતા (લેડીસમીથ) પા. ૧-૨-૦.

ભારતનો પત્ર

(અમારા અખરપત્રી તરફથી)

ગુજ્જ, તા. ૨૦-૫-૫૫

સૌ રાષ્ટ્ર, ગુજરાત અને કચ્છમાં સખત તાપ પડી રહ્યાં છે. ઉષ્ણતા માન ૧૧૨ થી ૧૧૬ ડીગ્રીએ પહોંચી ગયું છે. હુ લામવાથી ડેટલેક ઠેકણે મરણ નીપજવાના બનાવો બની ગયાં છે. હવે તો જલદી વરસાદ આવવાની લોકો પ્રાર્થના કરી રહ્યા છે. આટલા વહેલા આટલા તાપના પરિણામે વરસાદ આ વર્ષે વહેલો આવે એવો સંભવ છે.

* * *
 કુલછાખના તંત્રીપરથી શ્રી નાયા લાલ શાહ છુટા થયા પછી તેમના રથાને તંત્રી તરીકે કામ કરતા શ્રી જ્યમલ પરમારે પણ રાજીનામું આપ્યું છે. સૌરાષ્ટ્રમાં અને અન્યત્ર શબ્દ રચના દરીદ્રાઈએ સાથે કાર્યકરો દ્વારા સારી કુબેશ ઉપડી છે. આવી દરીદ્રાઈએની જાહેર અખરો ધણીખરા છાપાઓમાં છપાતી હોય છે. સૌરાષ્ટ્ર ના જાણીતા કાર્યકર શ્રી આતમારામ બટ્ટે, ઠેકેસી કહી શકાય તેવા "કુલ છાપ"માં દરીદ્રાઈની જાહેર અખર અંધ ન થાય તો "કુલછાખ"ના ફરવાને ખેસીને ઉપવાસ કરવાની ચેતવણી આપી હતી. શ્રી જ્યમલે તેમના રાજીનામાના તાર્કાલિક કારણ તરીકે, દરીદ્રાઈની જાહેરઅખરો છાપના સાથે ના વિરોધને આમળ ધર્યો છે. જો કે આવી જાહેરઅખરો કુલછાખમાં ધણી વર્ષોથી છપાય છે. કુલછાખના મેનેજર પણ સંસ્થામાંથી છુટા થશે. અને જ્યમલના રથાને તંત્રી તરીકે સૌરાષ્ટ્રના સુવિખ્યાત લોક સાહિત્યકાર અને કવી શ્રી જવેરચંદ મેઘાણીના પૂત શ્રી મહેન્દ્ર મેઘાણીને હાલતરત મુકવામાં આવ્યા છે. શ્રી આતમારામ બાપ તેમના ઉપવાસ તા. ૧૭ ગીથી શરૂ કરવાના હતા પરંતુ કુલછાખના તંત્રી બદલાતાં તેમણે પોતાના ઉપવાસ ચાર દિવસ માટે મોકૂફ રાખ્યા છે.

* * *
 લગ્ન માણે હવે કાંઈક ઝોઝો ચર્યો છે. છતાં હજી લગ્નો થોડી ઘણી સંખ્યામાં ચાલુ રહેવાયાં છે. તેમાં બીડ રહે છે.

* * *
 સૌરાષ્ટ્રમાં મોટી સંખ્યાએ યોજના ઝો (નદીપર બંધો બાંધીને નહેરો વડે પાણી આપવાની યોજનાઓ) માટે મેન્દ્ર સરકારે રૂ. ૧૭ કરોડની મદદ આપવાનું કહ્યું છે. સૌરાષ્ટ્ર સરકારે આટલી જ રકમની માગણી કરી હતી અને મેન્દ્રે તેમાં જરાપણ કાંપ મુક્યા વિના તે મંજૂર કરી છે. સૌરાષ્ટ્રના કૃષિવણી પ્રધાનના કહેવા પ્રમાણે સૌરાષ્ટ્રમાં રસ્તાઓ બાંધવા

માટે રૂ. ૩ કરોડની જરૂર છે. સૌરાષ્ટ્ર સરકાર પોતાની શક્તિની મર્યાદામાં રહીને નવા રસ્તાઓનું બાંધકામ અને જીતાનું સમારકામ કરી રહી છે. અહારે તો ચોમાસામાં છુટા પડી જતાં માથેને બેડવા માટે નાના રસ્તાઓ બાંધવા પર સરકારે પોતાનું ધ્યાન કેન્દ્રિત કર્યું છે.

કેંગ્રેસ સમિતિની બેઠક
 બહોમપુર ખાતે મળેલી કેંગ્રેસની મહાસમિતિની બેઠકે અવાડી ખાતે જાહેર કરાયેલી કેંગ્રેસની આર્થિક નીતિને મંજૂરી આપી હતી. આ બેઠકમાં દેશ અને પશ્ચિમે સ્પર્ધાતા આદેશરો પસાર કરવામાં આવ્યા હતા.

પ્રથમ પંચવર્ષીય યોજનાને પરિણામે ભારતની રાષ્ટ્રીય આક્રમક વર્ષે ત્રણ ટકાના હિસાબે વધારો થઈ રહ્યો છે. આ યોજનાથી ભારતની ધોરણની તંત્રીની સમરથા ઉકલી ગઈ છે. પરંતુ બેકારીનો સવાલ અણઉકળેલો રહ્યો છે. દેશમાં કામ ધંધો કરી શકે તેવા માણસોની સંખ્યામાં દરવર્ષે ૧૮ લાખ નો વધારો થાય છે એ દ્રશ્યકતને લક્ષમાં લેતાં ખીજી પંચ વર્ષો યોજનામાં વધારાના ૬૦ લાખ માણસોને કામ ધંધો પુરો પાડવાની જોગવાઈ કરવી જોઈએ. પહેલી યોજનામાં જેતિના વિકાસ પરજ મુખ્ય લક્ષ્ય કેન્દ્રિત કરવા માં આવ્યું હતું. આજે જેતિની જમીન પર જરૂરી કરતાં વધુ માણસો નબ્લે છે. તેમાં વધુ માણસોને રોજ બારી મળવાની શક્યતા નથી. વિકાસ યોજનાથી જેટલો વધુ આવક થઈ શકે પરંતુ વધુ માણસોને કામ ન મળી શકે. માંધીવાદી કાર્યકરો ગ્રામ અને ગુંદે ઉદ્યોગોને વિકસાવવાનો આશ્રદ કરે છે. તેઓ મોટા ઉદ્યોગોના વિકાસ ની વિરૂદ્ધમાં છે. ગ્રામોદ્યોગ અને ગુંદેઉદ્યોગથી પ્રમાણમાં વધુ માણસોને રોજ મળી શકે તે દ્રશ્યકત છે. પરંતુ આજના વિષયમાં ભારતના રક્ષણ માટે તથા અન્ય મોટા-રાષ્ટ્રોની દરોળમાં ઉભા રહેવા અને લોકોના જીવન ધોરણ માં મોટા વધારો કરવા લોખંડ જેવા પાયાના ઉદ્યોગો અને યાંત્રિક સાધન સામગ્રી બનાવવાના કારખાનાં રથાપવાનું અનિવાર્ય છે. ભારત કાયમને માટે ખીજા દેશો પર આધાર રાખીને બેસી રહી શકે નહિ. મહાસમિતિએ આ બંને મંતવ્યોને, સમન્વય સાધીને એક દરાવ્યું હતું કે, ખીજી પંચ વર્ષો યોજનામાં મુખ્યત્વે પાયાના અને યંત્ર સામગ્રી બનાવવાના ઉદ્યોગોને પ્રધાન રથાન મળવું જોઈએ. સાથે સાથે સંપૂર્ણ રોજગારી તથા પૂરતા

પ્રમાણમાં વપરાશને માલ પુરો પાડવા નાના પાયાના ઉદ્યોગો તથા ગ્રામોદ્યોગોનો મોટા પાયા પર વિકાસ સાધવો જોઈએ.

સમિતિએ જણાવ્યું હતું કે, છેલ્લા થોડાક વર્ષોમાં રાષ્ટ્રીય આવક વધારવાની દિશામાં થયેલી પ્રગતિ પ્રશંસનીય છે. વધુ ઝડપી પ્રગતિ માટે પણ શિયતિ સર્જાઈ છે. તેમ છતાં લોકોનું જીવન ધોરણ ઉચ્ચ લાવવા વધુ પ્રમાણ માં સામાજિક ન્યાય લાવવા તથા વધતી જતી વસતિને લક્ષમાં લઈને ખેરાજગારીની શિયતિમાં ઉત્તરોત્તર મોટો ઘટાડો કરવા બલિષ્ઠમાં જીવ કાળના કરતાં વધુ ઝડપે પ્રગતિ કરવી પડશે. ગ્રામોદ્યોગના સ્વચ્છ વિકાસ માટે વિશાળ વ્યવસ્થા તંત્ર, સુધારેલી પદ્ધતિ, કાચા માલ અને કેડીટની જોગવાઈ, માલના વેચાણની વ્યવસ્થા તથા સકકારી સંસ્થાઓના વિકાસની જરૂર છે. ઉત્પાદનનો કાર્યક્રમ પણ નક્કી કરવો જોઈશે તથા ગ્રામોદ્યોગ તથા મોટા ઉદ્યોગોને એક બીજા આડે આવતા તથા એકબીજાના માલ સાથે દરીદ્રાઈમાં ઉતરતા અટકાવવા શક્ય હશે ત્યાં બંનેના ક્ષેત્રોની મર્યાદા નક્કી કરવામાં આવશે. આ સંબંધમાં ગ્રામોદ્યોગના વિકાસ માટે તથા પ્રજા પાસેથી સાધન સંપત્તિ ઉભી કરવા ગ્રામ વિકાસ યોજનાઓ તથા રાષ્ટ્રીય વિસ્તરણ યોજનાનો ઉપયોગ કરવાની મહાસમિતિએ ભલામણ કરી હતી.

ભારતમાં સમાજવાદી સમાજ રચના અને અર્થ તંત્ર સર્જવાનો નિશ્ચય કરતા કેંગ્રેસે અવાડી ખાતે કરેલા દરાવની દેશગરમાં વ્યાપક પ્રમાણમાં પ્રશંસા થઈ છે તેની સમિતિએ નોંધ લીધી હતી. દેશમાં કલ્યાણ રાજ્ય અને સમાજવાદી અર્થતંત્રની રથાપના કરવાની સરકારી નીતિના પ્રગતિકારક અમલ માટે સરકારે લીધેલાં પરલાંની પણ સમિતિએ કદર કરી હતી.

બાબાવાર રાજ્ય રચના અંગેના દરાવમાં સમિતિએ ગોલવાડામાં બનેલા બનાવો પ્રત્યે ખેદ વ્યક્ત કરીને જણાવ્યું હતું કે, કલ્યાણી કેંગ્રેસના દરાવ પ્રમાણે કેંગ્રેસીઓએ આ પ્રશ્ન અંગે ઉમેરણી ફકાય તેવી રીતે નહિ પણ બંધારણીય રીતે જ વર્તવું.

કેંગ્રેસની અંદર જીવવાદ, જાતિવાદ અને કાગવાદને સમિતિએ સખત રીતે વખોડી કાઢ્યા હતા અને તેની નાણુડી અંગે નિમાયેલી રથાથી સમિતિની બલામણોને મંજૂરી આપી હતી. રથાથી સમિતિની એક બલામણુ એવી છે કે, કાષ્ટ કેંગ્રેસીએ જાતિની સંસ્થા એક જાતિ બોજનોમાં ભાગ ન લેવો, સાર્વજનિક ન હોય તેવી સંસ્થા માં જોડાવું નહિ વગેરે.

મહાસમિતિમાં ખાસ આમંત્રણથી હાજર રહેલા આચાર્ય વિનેયા બાલેએ સર્વ કેંગ્રેસીઓને આવતા બે વર્ષ

સુધી પોતાની સર્વ શક્તિ જીદાનના કાર્યમાં કેન્દ્રિત કરવાની હાકલ કરી હતી. શ્રી નેહરૂ, શ્રી ટેબરભાઈ, શ્રી મેરારજી દેસાઈ અને બીજાઓએ ઘણી વાર વિનેયાજી સાથે ચર્ચા કરી હતી. પરંતુ તેઓ વિનેયાજીને સખતની શકવાને બદલે તેમને વિનેયાજીની સલાહ માનતી પડી હતી અને મહા સમિતિએ કેંગ્રેસી કાર્યકરોને રચના ત્મક કાર્ય તરફ વધુ લક્ષ આપવાની તથા આવતા બે વર્ષ સુધી જીદાનના કાર્યમાં સંપૂર્ણ સહકાર આપવાની સુચના કરતા દરાવો પ્રસાર કર્યા હતા.

પ્રમુખપરેથી બાબુ કરતાં જણાવ્યું હતું કે, ગાંધી રાજદારી તંત્રનું વચ્ચન પડી શકે એવી જ નહિ પણ દેશને અવિકસિત અર્થતંત્ર અને ખોટી સમાજ વ્યવસ્થાના બનાવોથી મુક્ત કરાવે તેવી ન્યાયી અને સર્વ-સમાન સામાજિક વ્યવસ્થા પુરી પાડવાનું કાર્ય કેંગ્રેસ સમક્ષ પડેલું છે. તેમણે કેંગ્રેસી ઝોને આર્થિક નીતિ અંગેના કેંગ્રેસના દરાવને આગળ ધપાવવા નીચેના ચાર મુખ્ય લક્ષ્યોને ધ્યાનમાં રાખવાની હાકલ કરી હતી: (૧) દસ વર્ષમાં બેકારીની નાણુડી; (૨) દસ વર્ષમાં માધ્યમિક ધોરણ સુધી પાયાની કૃષિ-વણીનાં અમલ; (૩) પંદર વર્ષમાં માથાદી આવ બમણી કરીને લોકોનું જીવન ધોરણ ઉચ્ચ લાવવું. અને (૪) રાષ્ટ્રના તમામ આર્થિક અને સામાજિક ક્ષેત્રોમાં સહુને માટે સમાન તકો સર્જવી.

આર્થિક નીતિ અંગેના જમણ દરાવ શ્રી નેહરૂએ રજૂ કર્યો હતો તેમણે જણાવ્યું હતું કે, દેશના અર્થતંત્ર માટે મજબૂત પાયા નાંખવાનો એક માત્ર ઉભાય દેશમાં પાયાના અને યાંત્રિક સાધનોના ઉદ્યોગો રથાપવાનો છે. પરંતુ તેમ કરવાથી લોકોને કાંઈ તાર્કાલિક શકત ન મળે. એટલે આ બંને જરૂરીયાતોનું સંયોજન કરવાની જરૂર રહે છે. સામાન્ય વપરાશનો માલ અને રોજગારી પુરી પાડવા ગ્રામ અને ગુંદે ઉદ્યોગોને ઉત્તેજન આપવાનું જરૂરી છે.

જીદા જીદા દરાવો પરની ચર્ચામાં ખાસ દમ ન હોતો અને બધા દરાવો લગભગ સર્વાનુમેને પસાર થયા હતા

માઉન્ટ એવરેસ્ટ કરતાં ઘિનનો આમને માચિનનું શિખર ૬૫૬ ફુટ ઉચુ હોવાનું કહેવાય છે.

લુકાકાપીંગ, ધનકમ ટેકસ રીટન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલેક્ટરન્સ અને ધનસ્થોરન્સ માટે મળો :

આર. વીકલ
 ૨૧૩ મેકોસા હાઉસ, ૧૭ કમીશનર રીટીટ, સેકન્ડ ફ્લોર, ફેરારસ્ટાઉન, બેદાનીસગર્મ, ફોન ૩૩-૨૬૫૪.

સાવિત્રી વ્રતકથા

(ઉભિયારાકર જોખાકર, જોહાનીસબંગ)

જેક સુદ ૧૩ એ દિવસ વટસાવિત્રી વ્રતનો દિવસ છે. એ દિવસે સત્યયુગની સતી સાવિત્રીએ ધર્મબળ વડે પોતાના પતિ સત્યવાનને ફરી જીવિત કર્યો હતો. એ પુણ્યતિથિએ ભારતીય ગૃહલક્ષ્મીઓ પતિનું દીર્ઘાયુષ્ય ધનજવા માટે ઘણું કહ્યું તપ કરે છે. તેથી એ વ્રતને સાવિત્રીવ્રત કહે છે. સતી સાવિત્રીની કથા સુપ્રસિદ્ધ છે છતાં આપણી ભારતીય ગૃહલક્ષ્મીઓ એ કથા વાંચી તેના માર્ગનું અનુકરણ કરે એની શુભભાવના સાથે તે રજી કરવા નમ્ર પ્રવર્તન કર્યો છે.

મદ દેશમાં (પંજાબ) અધ્યપતિ નામનો એક રાજા હતો. તે અધી રીતે સુખી હતો પણ તેને કંઈ સંતાન ન હતું. રાજ્યરાણીએ પુત્રપ્રાપ્તિ માટે અભાષતી સાવિત્રીની આરાધના કરી. સાવિત્રીદેવીની પ્રાર્થા અધ્યપતિને ત્યાં એક બાલિકાનો જન્મ થયો. તેનું નામ તેમણે સાવિત્રીદેવી ઉપરથી સાવિત્રી પડ્યું. સાવિત્રી મોટી થતાં તેના પિતાએ તેને વર પસંદ કરવાનું કહ્યું. પ્રાચીન ભારતની કુમારીઓ પોતાના પતિએ પોતેજ પસંદ કરતી હતી. સાવિત્રી સંરક્ષા અને ગૃહ દરચારીઓ સહિત વરની પસંદગી કરવા નીકળી પડી. તેણે અનેક રાજકુમારોને જોયા પણ કોઈના ઉપર તેની પસંદગી ન હતી. એમ કરતાં કરતાં તે એક ઋષિના આશ્રમમાં આવી. આ ઋષિ આશ્રમમાં સૌ કોષ્ટ નિર્જનતાથી દર્શનાર્થે આવ્યા વિના ન રહેતું. સાવિત્રી પણ એ ઋષિ આશ્રમમાં આવી ચડી. આ આશ્રમમાં શબ્દ દેશનો હુમલેસ નામ નો રાજા, શત્રુઓના હાથથી દાર ખાઈ પોતાનું શેષ જીવન વ્યતીત કરવા રાખી અને પુત્ર સત્યવાન સહિત અહીં આવી રહ્યો હતો. સાવિત્રીએ ત્યાં ઋષિજીવન માળતા રાવનના પુત્ર સત્યવાનને જોયો અને તેનું હૃદય છતાઈ ગયું. તેણે સત્યવાન સાથે લગ્ન કરવાનું મનથી નક્કી કરી દીધું. સાવિત્રી લાંબી પાછી ફરી અને પોતાના પિતાને પોતાની પસંદગીની વાત કહી. પણ એવામાં નારદમુનિ ત્યાં આવી ગયા, તેણે પ્રજ્ઞાસી કરતાં જણાવ્યું કે "આ સત્યવાનનું આયુષ્ય ફક્ત પચાસ વર્ષ બાકી છે." આ સાંભળી અર્ધા ચમકી ગયાં. અધ્યપતિ એ સાવિત્રીને પોતાનો નિર્મૂળ્ય ખરેખરો કહ્યું ત્યારે સાવિત્રીએ કહ્યું, "પિતાજી, કંઈ ચીંતા નહિ, અન્ય પુરુષને પરણી મારા મનની પવિત્રતાનો ભંગ આપવા ને મને કહેશો નહિ. હું તો વીર સત્યવાનને જ આપું છું અને મનથી

હું તેમનેજ વરી ચુકી છું. એક કુમારિકા માત્ર એકજ વાર વર પસંદ કરે-છે અને તે કદી પણ પોતાની પસંદગી છોડતી નથી."

દ્રઢ નિશ્ચય

સાવિત્રીનો નિશ્ચય દ્રઢ હતો. સાવિત્રી સત્યવાનને પરણી અને પિતાના મહેલ ને છોડી તે જન્મલમાં-જન્મ તેના સાસુ-સસરા-પતિ રહેતાં હતાં ત્યાં-ગઈ. સાવિત્રી સત્યવાનની મૃત્યુતિથિ જાણતી હતી. સત્યવાનના મૃત્યુના ફક્ત ત્રણ જ દિવસ બાકી રહ્યા. સાવિત્રીએ એ ત્રણ દિવસ તપ અને ઉપવાસ કરવાનું કપરું વ્રત લીધું. તેણે એ ત્રણ રાત્રિઓ ઉપ લીધા વિના કહી. ખરા હૃદયથી પ્રભુ પ્રાર્થાઓ કરી તથા પુષ્કળ અન્ન પાડ્યા. મૃત્યુનો દિન ઉગ્યો. સત્યવાન જન્મલમાં કંદમૂળ, લાકડાં વગેરે લેવા નિત્યનિયમ મુજબ તપ્યાર થયો. સાવિત્રી પણ તેના સાસુ-સસરાની રજા લઈ તે દિવસે સત્યવાનની સાથે અરણ્યમાં ગઈ. જન્મલમાં લાકડાં કાપતાં સત્યવાનનું માથું ભમવા લાગ્યું. તે જાણી સાવિત્રીએ પોતાના બેળામાં પતિનું માથું મુકી તેને આરામ લેવા જણાવ્યું. થોડા વખત માં યમના દૂતો સત્યવાનના પ્રાણ લેવા ત્યાં આવ્યા. પરંતુ સાવિત્રીના પતિવ્રતધર્મના બળથી તેઓ લાં આવી શક્યા નહિ. તેઓ પાછા ગયા અને યમરાજને તે હકીકત કહી આથી યમરાજને જાતે સત્યવાનના પ્રાણ લેવા લાં આવ્યા. સાવિત્રીની પાસે જઈ યમરાજ કહેવા લાગ્યા કે "હે પુત્રી! હવે આ મૃતશરીરનો ત્યાગ કર. આ પૃથ્વીના માથુસ માત્ર મરણને વશ છે." આમ કહી તે સત્યવાનના પ્રાણ લઈ ચાલવા લાગ્યા. સાવિત્રી એ પતિનું મરતક નીચે મુક્યું અને યમરાજની પાછળ તે ચાલવા લાગી ત્યારે યમરાજએ તેને કહ્યું "પુત્રી સાવિત્રી, તું મારી પાછળ શા માટે આવે છે? મૃત્યુલોકના તમામ માનવી ની આજ દશા થવાની છે." સાવિત્રી એ જવાબ આપ્યો. "પિતાજી, મારા પતિનો પ્રેમ મને તેની પાછળ લઈ જાય છે, જન્મનો નિયમ પતિ અને પતિવ્રતા પત્નીને કદી છુટા પાડી શકતો નથી. યમરાજ સાવિત્રી ઉપર પ્રુશ યજ્ઞ વળ્ય છે અને તેને વરદાન માગવા કહે છે. સાવિત્રી બોલી, હે મૃત્યુદેવ! હું યાચું છું કે મારા સસરાની અંધતા દૂર કરી તેમને સુખી બનાવો." યમરાજએ તેને તેવું વરદાર આપ્યું, અને આગળ ચાલવા થયા, પાછું ફરી જોયું તો સાવિત્રી હજી તેમની પાછળ ચાલતી હતી. યમરાજે પૂછ્યું, "બેટા હજી

તું મારી પાછળ શા માટે આવે છે? સાવિત્રીએ કહ્યું, પિતાજી, મારું ધ્યાન મારા પતિમાં છે તેથી મારા દેહ પણ તેનેજ અનુસરે છે. વળી મારા પતિ ના પ્રાણ પણ મારાજ છે અને જ્યારે તમે પ્રાણને લઈ જાઓ ત્યારે આ શરીર પણ પાછળજ આવે ને? સાવિત્રી ના આવા સુંદર ધર્મવાળા વચન સાંભળી યમરાજ સાવિત્રી ઉપર પ્રસન્ન થાય છે અને બીજું કંઈ વરદાન માગવા કહે છે. "પણ તે તારા પતિનું જીવન ન હોતું જોઈએ." યમરાજે કહ્યું. સાવિત્રીએ કહ્યું: "પિતાજી, મારા સસરાનું ગયેલું રાજ્ય અને દ્રવ્ય પાછું આપો." યમરાજે કહ્યું "તથાસ્તુ, હવે તું પાછી ઘેર જા. મૃત્યુલોક તું જીવંત માનવી યમરાજની સાથે જઈ શકતું નથી." પરંતુ સાવિત્રી તો પોતાના મૃતપતિની પાછળજ ચાલવા લાગી. યમરાજે ફરી કહ્યું, "સાવિત્રી, નિરાશા અને દુઃખમય રિથિતિમાં મારી પાછળ ન આવ." સાવિત્રી કહે: "દેવ! સંતોનો સનાતન ધર્મ છે કે મન-નયન અને કર્મથી ઠોકરું બૂકું કરવું નહિ. સંતો તો શરણે આવેલા શત્રુ પર પણ દયા રાખે છે." સાવિત્રીના આવા મધુરાં વચન સાંભળી યમરાજ તેના ઉપર પ્રુશ યજ્ઞ વળ્ય છે અને સત્યવાનના જીવન સિવાય ત્રીજું વરદાન માગવા કહે છે. સાવિત્રી એ કહ્યું, "દેવ, મારા પિતાના કુળની વૃદ્ધિ કરે તેવા સૌ પુત્રો તેમને પ્રાપ્ત થાય." "તથાસ્તુ" કહી યમરાજ આગળ ચાલ્યા. પરંતુ સાવિત્રીએ તો હજી પણ યમરાજની પાછળ ચાલવા માંડ્યું. ત્યારે યમરાજે કહ્યું, "બેટા તું પ્રુશ દુર આવી છે માટે હવે પાછી ફર. સાવિત્રી કહે: "દેવ, હું મારા પતિની પાસે છું. હું દુર આવીજ નથી. આપ મારા પ્રિય પતિને લઈ જાઓ છો ત્યાં આવ્યા વિના મારી શુભ ગતિ જ નથી." યમરાજ બોલ્યા, "સાવિત્રી, ધાર કે તારા સ્વામીનો નરકવાસ થવાનો છે તો શું તું તેની સાથે ત્યાં જઈશ?" સાવિત્રીએ કહ્યું, જ્યાં મારા સ્વામી હોય ત્યાં હું તેમની સાથેજ રહેનાર છું, બધે પછી તે સ્વર્ગ હોય કે નર્ક. મારે માટે બીજું સ્થાન નથી." આ શબ્દોથી યમરાજ પ્રુજાજ રાજી થઈ તેને સત્યવાનના જીવન સિવાય એનું વરદાન માગવા કહે છે. સાવિત્રીએ કહ્યું કે "હું યાચું છું કે મારા સસરાનું રાજકુળ નષ્ટ થવા ન દો. તેનું રાજ્ય સત્યવાનના પુત્રોને મળે." યમરાજને "તથાસ્તુ" કહી ચાલવા માંડ્યું અને સાવિત્રીને પાછા કરવા જણાવ્યું ત્યારે સાવિત્રી બોલી, "દેવ, સત્યવાનની કૃપા, પ્રુશાર્થ અને માન કદી નિષ્કળ જતાં નથી. મારા પતિ વિના હું મર્્યા બરાબર છું. મારા પતિ વિના હું સ્વર્ગ, લક્ષ્મી કે બીજાં સુખને ચાહતી નથી. મારા પતિ તો નાશ પામ્યા છે તો હું એવું

વરદાન માગું છું કે મારા પતિ જીવે, તેનાથી મને સૌ પુત્રો થાય અને આપનું વચન સત્ય થાય." સાવિત્રી ના આવા મધુર અને યુક્તિથી શોભતાં વચનો સાંભળી યમરાજ પ્રસન્ન થઈ સત્યવાનના મૃદમ દેહને પાશથી છોડી નાખ્યો અને કહ્યું સત્યવાનથી તને જે પુત્રો ધરો તે પણ બધા પ્રતાપી રાજાઓ બનશે અને કુળની વૃદ્ધિ કરશે."

આવી રીતે સાવિત્રીએ પતિપ્રેમ અને પતિભક્તિથી યમરાજને પણ મહાન કર્યો. આનાદિ કાળથી જાણીતે આવી અનેક પતિવ્રતા સખારીઓથી શોભી રહી છે. વ્રતનયુગની પતિપ્રેમની પાછળ પોતાનું સમસ્ત જીવન ન્યોંછાવર કરનાર પુણ્ય કર્તવ્યોનું પતિવ્રત જીવન ઉપયુક્ત આવી અનેક સાવિત્રીઓની યાદ આપે છે.

ધન્ય સાવિત્રી! તારા ચરણ સ્પર્શથી ભારતજીમિ પવિત્ર બની છે. તારી પ્રેમની ભાવનાને ધન્ય છે! તેજ સ્ત્રીઓને, પિતાને, માતાને સાચા બોધવાઈ શીખવ્યા છે. કે તે સ્ત્રીઓને શીખવ્યું છે એક વખત હૃદયનું આકર્ષણ થયા બાદ તે અપર્ણ થયો બાદ ફેરવાતું નથી. સાચા સ્વાર્ણ્યમાં કે પ્રેમમાં ધન, ગૌભવ, સુખ, દુઃખની ગણતરીને એમાં સ્થાન નથી. પિતાને શીખવ્યું કે ઉંમર લાયક છોકરી થતાં સુધી યોગ્ય વર ન મળી શકે તો છોકરીને પોતાનો વંદે શોધવાની સ્વતંત્રતા મળવી જોઈએ. અને જન્મતાને તે શીખવ્યું કે હૃદય અપર્ણ કરી પણ દીધું હોય છતાં દુઃખી ન થવું હોય તો ગંધર્વ વિવાહ કરવાની ઉતાવળ ન કરતાં વડીલો-મહાપુરુષોની સંમતિ-આશીર્વાદ મેળવ્યા બાદ રીતસરના લગ્ન વિધિથીજ લગ્નગ્રંથીથી જોડાવું ઇષ્ટ છે. જે જાતિ આ ઉચ્ચ આદેશનું પાલન કરે છે તેની અધોગતિ કદી નહિ થાય. સાવિત્રીવ્રત દ્વારા ભારતીય સન્નારીઓ એ સાવિત્રીના એ ઉચ્ચ આદેશની ભાવના જાગ્રત રાખી છે. એ ભાવના કંઈશાં જાગ્રત રહે. ગૃહસ્થાશ્રમીઓ સંયમી બની તપશ્ચર્યા દ્વારા ઉત્તમ સંતિ ઉત્પન્ન કરે. માતા-પિતા-સાસુ-સસરા સતી સાવિત્રીના માતા-પિતા અને સાસુ સસરા જેવાં ઉદાર વૃત્તિ વાળાં બને. કુટુંબ અને યુવતી ધર્મથી બચકવાને બદલે શ્રદ્ધાપુર્વક સ્વધર્મ ચરણ કરે. ઇશ્વર, દેવ, વડીલોની પ્રસન્નતાને મેળવી ધીર, વીર, શુરવીર, સાહસિક બની ભારતીય સંસ્કૃતિને સમૃદ્ધ બનાવો એજ પ્રભુ પ્રાર્થના. ભારતીય સન્નારીઓ અને કુમારીકાઓ વટસાવિત્રીનું વ્રત કરે છે. ઉપવાસ કરી અથવા ક્ષણદ્વાર કરી રાત્રિના પાંચ સાત કલાક જાગરણ કરી, રમતમમતમાં સમય વિતાવી વ્રતની પુણ્યકૃતિ કરવી એમાં વ્રતનો ઉદ્દેશ

અથવા જેટ જળવાનો નથી. પ્રત કરવાનો આશય બરાબર સમજવો નોંધવો અને તે આશય પ્રમાણે મન-વચન અને કર્મમાં અવરુચિ દેરહાર થવો નોંધવો. ફક્ત ગીલે ગીલે ચાલ્યા

કરવાનો કરો અર્થ નથી. ગીલે ગીલે માડી ગીલે, ગીલે ચલે કપુત, પશુ એ ગીલે નવ ચલે, ઘોડા, સોંઠ, સપુત.

તે કાળમાં એટલે પોલોસો વર્ષ પર પૃથ્વીની પ્રદક્ષણા અસંભવિત મનાતી ત્યારે વેરને એસી દિવસમાં પૃથ્વી પ્રદક્ષણા કર્યાનું વર્ણન આલેખ્યું હતું. એ કલ્પના પછી ૧૯૩૩માં ૧૮૬ કલાક ૫૦ મીનીટમાં પૃથ્વી પ્રદક્ષણાનો રેકોર્ડ થયો જેને ૧૯૪૭માં કેપ્ટન વિલ્મો ૭૬ કલાક ૬ મીનીટ પર લાંબી સુકચો.

તા. ૨૫-૫-૧૯૫૫ના રોજ પારીસ શહેરમાં બેગા મળ્યા હતા.

વૈજ્ઞાનિક કલ્પનાનો પ્રેરક

“સલુરિ”

રાતનકાળમાં ભારતભૂમિમાં માનવીની ઉન્નત દશામાં સંયમ સાધનાનો વિવિધ પ્રકારની વિરમયકારક સિદ્ધિઓ પ્રાપ્ત થતી હતી. જેનાં વર્ણનો પુરાણ અને યોગ શાસ્ત્રોમાં મળી આવે છે.

કોઈ વિશેષ જ્ઞાન શક્તિ ધોવાનું ક્ષિત થયું.

વેરનની કલ્પના શક્તિ તીવ્ર અને અદ્ભુત હતી, પોલોસો વર્ષ પર જે કલ્પનાનાં બીજ શબ્દો દ્વારા રોપેલાં તેનો વિશ્વના વિજ્ઞાનીઓએ વિકાસ કરવામાં પોતપોતાનો કાળો આપ્યો છે. જેથી જ આજની વિવિધ શોધો ના આઠ પ્રેરક જુલ્સ વેરન ગણાય છે.

એક પુસ્તક ચંદ્રના પ્રવાસના વર્ણનનું લખ્યું છે. આને એની શક્યતા સંભવિત બનવા લાગી છે. એક અમેરીકન પ્રવાસ પ્રબંધક કંપનીએ ચંદ્રની યુસાફરી માટે પહેલી રીટન ટીપ્પણી લખી પશુ કરવા માંડયાનું કહેવાય છે.

નોર્થ ડેલ્ટેસીયાના ખખરો

(લીવોનરટનના ખખરપત્રી તરફથી) તાજેતરમાં અહીંની ખીટીશ ઇન્ડિઅન એસોસીએશનની વાર્ષિક સભા થી મનનભાઈ એમ. નાયકના પ્રમુખ પણા હેઠળ ડેરોનેશન સ્કુલમાં મળી હતી. ગયા વર્ષનો દિસાજ ને દેવાલ પસાર થયા બાદ યુનિવર્સિટી કામકાજ હાય ધરવામાં આશ્ચું હતું. ખેલેટ પેપરથી નીચે પ્રમાણે યુનિવર્સિટી યથા હતી: પ્રમુખ: જુલાલભાઈ પટેલ, ઉપ-પ્રમુખ: અંબારામભાઈ ભૂખણ, મંત્રી: પરાગભાઈ એન. પટેલ, અગ્નવચી: નાનુભાઈ કે. પટેલ. સભ્યો: એસ. બી. રામા, આર. સી. પટેલ, જી. આર. નાના, રેવાભાઈ નાપી, બગુભાઈ પટેલ, ચીમનભાઈ પટેલ, પ્રેમજીભાઈ વારા.

અર્વાચીન યુગમાં વિજ્ઞાનની બોજબોડે તેની જ હેરત પમાડનારી અનેક સિદ્ધિઓ માનવી સમુદાયને સ્વલ્પ પ્રયાસે ઉપલબ્ધ થઈ શકે છે. કોઈપણ આ બંનેમાં એક મહાન તકાવત તરીકે આવે છે કે પૌર્ણીય સિદ્ધિઓમાં પોતાના સદિત વિશ્વના પ્રાણીઓની પશુ કલ્પાણની બાંધના રહેલી હોય છે. પશુ હમણાની પાશ્ચાત્ય સિદ્ધિઓમાં એ ક્ષેત્ર નથી જળવાતું જેમ તેના યોગ લાભ સાથે અંતિમ ઉપયોગ પછી સૌને ખાતરી થઈ શકે છે.

જેમ એક ઇમારત બાંધવા માટે કોન્ટ્રાક્ટરને પ્લાનની જરૂર પડે છે. જેથી પ્લાન ચિત્રનાર આર્કિટેક્ટ તે ઇમારતને પોતાની કલ્પનામાં પ્રથમ ઉભી કરે છે અને તે કલ્પનાની ઇમારતને કાળજી ઉપર ચિત્રે છે તેના આધારે જ કોન્ટ્રાક્ટર તે ઇમારતને પ્રત્યક્ષ ખડી કરી શકે છે.

સખમરીનની પહેલી શોધ ૧૮૮૪માં નોર્ડન ફેસ્ટે કરેલી તે પુર્વે વેરને એ વિષય પર (twenty thousand leagues under the sea) પુસ્તક લખેલું. આ પ્રવાસ કથનીઓ, શોધક કલ્પનાનાં બીજ ગણાય છે. તેનું કારણ વેરનના પુસ્તકો એવી આકર્ષક શૈલીથી લખાયાં હતાં કે કોઈક મહાન શોધકે જાતે પોતે પ્રવાસ કર્યો પછી તેનો અંત અનુભવ શબ્દોમાં ઉતાર્યો હોય એમ વાંચકને નિરાંક લાગે. પરંતુ ખરી રીતે તો વેરન કયાંય પશુ ધરની બહાર નહોતો ગયેલો. પોતાની આરામ ખુરશીમાં બેઠાં બેઠાં જ એ પ્રવાસના અદ્ભુત દેવાલો પોતાની કલ્પનામાં ખગ કરીને આલેખ્યા હતા. જેથી જ આધુનિક વિજ્ઞાનના બીજ રોપનાર વેરન ગણાય છે.

સુરત હીંદુ એન્જીનેરિંગલ સોસાયટી

ઉપરોક્ત સોસાયટીની ગુજરાતી શાળામાં ગુજરાતીના ઉપજા ધોરણે બહુવચવા માટે સીનિયર ટ્રેઇનિંગ શિક્ષકો અથવા એ ધોરણે બહુવચી શકે એવી લાયકાત ધરાવતા શિક્ષકોની જરૂર છે.

વિજ્ઞાનની છેલ્લી શોધ વૈકી અણુ-શક્તિની શોધ સર્વોપરિ ગણાય છે જેના માટે સ્વ. પ્રો. આઇન્સ્ટાઇનને નોબલ પ્રાઇઝ પશુ મળેલું છે.

એવી જ રીતે જુલ્સ વેરને જુદા જુદા વિષયો ઉપર ૧૦૪ નેટલાં પુસ્તકો લખ્યાં હતાં, જેમાં પૃથ્વીની પ્રદક્ષણા, ચંદ્રનો પ્રવાસ, સમુદ્રના તળાંપે યુસાફરી વગેરેના રસિક વર્ણનો આ લખાને ભાવિ પ્રજા માટે અવનવી શોધ માટેની પ્રેરણાત્મક કલ્પના વહેલી મુકી હતી.

૭૭ વર્ષની ઉમરે સને ૧૯૦૫ના મે માસની ૨૫મી તારીખે પોતાની જન્મભૂમિમાંજ એ ગુજરી ગયેલો. તેની અર્ધ શતાબ્દિની અંજલી અર્પવા વિશ્વના ૮૨ દેશો કે જ્યાં જ્યાં તેનાં પુસ્તકોનાં બાબાંતરો થયેલાં છે, ત્યાં ત્યાંના લેખકો અને વિજ્ઞાનીઓ હમણા

અરજ કરનાર ભાઇ અથવા બહેને નીચેને શીરનામે અરજ કરવી. વધુ માહિતી લખવાથી અથવા ફોન કરવા થી મળી શકશે.

એલ. બી. પટેલ.
શ્રી સુરત હીંદુ એન્જીનેરિંગલ સોસાયટી
૨૨૭ વીઠ્ઠાચીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.

એ અજબ અણુશક્તિનો લાભ જમતને મળ્યો છે, તો પશુ તેના શોધકે હતાય બનીને કહ્યું છે કે ‘ધારી છ’દેશીમાં મોટામાં મોટી જુલ્સ મે’ કરેલી હોય તો તે એ હતી કે એટમ બોમ્બ બનાવવાની બહામણુ કરી.’ આમ કહેતી વેળા, દિગ્દર્શીમા ઉપર તા. ૫-૮-૧૯૪૫ના દિને નંખાયેલા એટમ બોમ્બથી લાખોના બન ગયેલા એ તેની સ્મૃતિમાં ઉદ્ભુત હશે. એનાથી પશુ અતિ વિનાશક હાઇડ્રોજન બોમ્બની શોધ થઈ, એ પશુ આ આઇન્સ્ટાઇનની એટમની શોધને જ આભારી ગણાય.

આ પુસ્તકો એટલાં બધાં આકર્ષક જણાયાં હતાં કે તેનાં ૮૨ દેશોમાં જુદી જુદી ભાષામાં તરજુમા થયેલાં છે.

જમતનાં મોટાં મોટાં અનેક રાજ્યો સર્વ પ્રકારના બેભવથી સમૃદ્ધ હોવા છતાં, વિજ્ઞાનની આ અજબ શોધરૂપ સિદ્ધિથી રાચવાને બદલે હંમેશાં ભયભીન રહે છે. એજ આ પાશ્ચાત્ય સિદ્ધિની નિષ્ફળતા સિદ્ધિ કરે છે. સ્વ. આઇવર્ટ આઇન્સ્ટાઇન જેમ અણુશક્તિની શોધના પિતા ગણાય છે, તેમ જુલ્સ વેરન (Jules Verne) વૈજ્ઞાનિક કલ્પનાના પિતા ગણાય છે. ક્રાંસના નાન્ટેસ ચહેરમાં સને ૧૮૨૮ના ફેબ્રુઆરીની ૮મી તારીખે એનો જન્મ થયો હતો. લેખક તરીકેની શરૂઆત થયા પછી એનામાં

જે અઠવાડીક પંચાંગ							
વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૫ મે-જુન	હીંદુ ૨૦૧૧ વૈક	સુસલગાન ૧૩૭૪ લીજરી -સવાલ	પારસી ૧૩૨૪ વ્યે	સુર્યોદય ક. મી.	સુવૌરત ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૩	સુક ૧૩	૧૧	૫	૬-૪૧	૫-૦૪	સાવિત્રીરતનો આરંભ
રવિ	૪	” ૧૪	૧૨	૬	૬-૪૨	૫-૦૪	
રવિ	૫	” ૧૫	૧૩	૭	૬-૪૨	૫-૦૪	
સોમ	૬	વદ ૧	૧૪	૮	૬-૪૨	૫-૦૩	
મંગળ	૭	” ૨	૧૫	૯	૬-૪૩	૫-૦૩	
બુધ	૮	” ૩	૧૬	૧૦	૬-૪૩	૫-૦૩	
ગુરુ	૯	” ૪	૧૭	૧૧	૬-૪૩	૫-૦૩	
શુક્ર	૧૦	” ૫	૧૮	૧૨	૬-૪૩	૫-૦૩	
રવિ	૧૧	” ૬	૧૯	૧૩	૬-૪૩	૫-૦૨	વંચક
રવિ	૧૨	” ૭	૨૦	૧૪	૬-૪૪	૫-૦૨	”
સોમ	૧૩	” ૮	૨૧	૧૫	૬-૪૪	૫-૦૨	”
મંગળ	૧૪	” ૯	૨૨	૧૬	૬-૪૪	૫-૦૨	”
બુધ	૧૫	” ૧૦	૨૩	૧૭	૬-૪૫	૫-૦૧	”
ગુરુ	૧૬	” ૧૧	૨૪	૧૮	૬-૪૫	૫-૦૧	”

વિવિધ ખબરો

માઉન્ટ એવરેસ્ટ પર ચક્રાક્ર કરનાર સર એડમન્ડ હીલરી

સર એડમન્ડ હીલરી ને હિમાલય ના માઉન્ટ એવરેસ્ટના શીખર પર સફળતાથી ચઢી મયા દતા તે દક્ષિણ આફ્રિકાની મુલાકાતે આવી રહ્યા છે.

આવતા શુક્રવાર જીન તા. ૩૭ ના તેજો બ્રેહ્મનીસમર્પના આરો અને જીન તા. ૮મીના ડરખનની મુલાકાતે આવશે અને સીટી હોલમાં પોતાના અનુભવોનું વ્યાખ્યાન કરશે. મી બ્યોર્જો લો આ. પી. ઇ. નેએ હીટીશ એક્સપીરીએન્સના એક સભ્ય હતા અને મે વર્ષ પર માઉન્ટ એવરેસ્ટ પર ચડ્યા હતા તેજો સર એડમન્ડ હીલરીની

મુલાકાતો

મયા અકવાડીયાના અંકમાં લેડી સમીક્ષમાં અગ્રેલાં લગ્ન હેવાલમાં લોકો ની મોટી હાજરી યજ્ઞ હતી અને બદલે બુલયી 'નોશ્કાની મોટી હાજરી યજ્ઞ હતી' એમ છપાઇ ગયું હતું કમ્પોઝીટર ટાઇપ ગોડવવાની ગફલતથી યજ્ઞેલી એ બુલયે માટે અમે દિલગીર છીએ.

સાથે છે. જીન તા. ૬ અને ૮ ના તેજો બ્રેહ્મનીસમર્પમાં ભાગ્ય કરશે; જીન તા. ૭મીના પ્રીટોરીયા; જીન તા. ૧૦મીના ડેપ્ટાઉનમાં; જીન તા. ૧૪ મીના પોર્ટ એક્સપ્રેસમાં; જીન તા. ૧૬મીના હુલ્કાચોમાં, અને જીન તા. ૧૭મીના સોલ્સબરીમાં ભાગ્ય કરશે. આ મુલાકાત રાયલ બ્યોગ્રાફીકલ સોસાયટીની સાથે ગોડવણથી આફ્રિકન કોન્સોલીડેટડ થીએટર્સ તરફથી ગોડવવા માં આવી છે.

શીપીંગ કંપનીની હાલિને ધમકી હાલના વેપાર અને ઉદ્યોગ ખાતા ના પ્રધાન શી ડી. ડી. કૃષ્ણમાચારીએ ન્યુ ડિલ્હીમાં ભાગ્ય કરતાં કહ્યું હતું કે કટલીક પરદેશી શીપીંગ કંપનીઓ હાલ સરકારને ધમકી આપવાના પ્રયત્નો કરી રહી છે. કલકત્તાના બંદરે ઉતારવામાં આવતા માલ પર ફ્રીટ સરવાળા ના અનાનું ચોટ રહી છે શી કૃષ્ણમાચારીએ કહ્યું કે હાલ એની ધમકીભાગી બેસા રહેવાનું નથી. શીપીંગ કંપનીઓ ને પોતાની ધમકી અમલમાં મુકશે તે સરકારને તેની સામે પગલાં લેવાં પડશે. કદાચ એની કંપનીની સ્ટીમરોને હાલના બંદરોમાં દાખલ મની પગ્ય અટકાવે. કસ્ટોરેઆ ગાંધી સ્મારક સ્કૂલ માટે ફાળો

અમારો સિવકાચેલી સકમ ૧૫૦-૬-૦૦ મોની વાલજ રાવવજ ૨૦ ૦ ૦

જીવજીભાઈ આજુદજી	૫ ૫ ૦
દરિજાલ નજુ	૫ ૦ ૦
આર. પી. સોની	૫ ૦ ૦
મેચરભાઈ ગોવોદજી	૧૦ ૧૦ ૦
બનુભાઈ ગોપાળજી	૧ ૧ ૦
નામચ્છા પીલ્લે	૩ ૩ ૦
એક હિતેચ્છુ	૨ ૨ ૦
ધારામભાઈ નરોતમભાઈ	૫ ૫ ૦
કુલ	૨૦૭ ૬ ૦

બ્રેહ્મનીસમર્પમાં લગ્ન

બ્રેહ્મનીસમર્પના આષ. સી આશા ભાઈની કુ ના શી રાવજીભાઈ ત્રિભાવન દસની પુત્રી ઈંદીરાબેનના લગ્ન સોહજા નિવસી (દાલ લીની, ન્યાસાલે-૬) ના શી છોટાભાઈ ગોરધનભાઈ પટેલના સુપુત્ર શી દિનકરરાવ સાથે, તા. ૧૮ થી મે ના દિને, ગાંધી હોલમાં, શી ઉમિયાશંકર બેળાકરના શુભ હરને યજ્ઞ હતાં. આ પ્રસંગે જીવિ જીવિ સંસ્થાએને શી રાવજીભાઈ તરફથી દાનની રકમો આપવામાં આવી હતી શરૂરના પ્રતિષ્ઠિત ભાઈઓએ નવ દંપતીને આશિર્વાદ પાઠવ્યા છે.

લીડીંગોસ્ટનમાં લગ્ન

મટવાઝ નિવાસી શી રજીજીભાઈ નાનાભાઈ (દાલ લીની ગરટન) ના પુત્ર શી. રમજીજીભાઈના શુભ લગ્ન હાંડી નિવાસી શી ધીરુભાઈ પેમાભાઈ (દાલ પેમા)ની સુપુત્રી ચિ. સનિતાબેન સાથે યજ્ઞવાર તા. ૧૬-૫-૫૫ને દિને હાંડી મુકામે યજ્ઞ હતાં.

આભાર

આમારા ચી દામોદરભાઈની પુત્રી ચી સુપિત્રાબેનના શુભ લગ્ન ડરખનના શી દુલ્લભભાઈના બ્યેટ બાતા રચગરથ ગોપાળજીભાઈ લજ્જુભાઈના સુપુત્ર શી ભગવાનદાસ સાથે તા. ૧૫-૫-૫૫ ના રવિવારે લેડીસમીય એથલેન થિએટર માં પંડીત નરદેવ વેદાલંકારના હસ્તે વેદિક વિધિથી યજ્ઞ હતા. એ શુભ પ્રસંગે પધારેલા સૌ ભાઈ બહેનોને અને રેલીગ્રામ, રેલીફેન, પત્રી, શુભાશીય પાઠવનારાઓને, મુનીયન અને, બારતવર્ષ, ધરટ આફ્રિકા, ઈંગલેન્ડથી, નવદંપતિને શુભાશીય અને સુંદર બેટા મોકલવા બદલ સર્વેનો હાર્દિક આભાર વ્યક્ત કરીએ છીએ. ખાસ એમ. એમ. આગોદની પેટીના સંચાલકોનો, અને એચ. આર. સિંદ, મોર્ગીસ એ. આર. સિંદ, મેસર્સ ખાટવા અધસ, મેસર્સ સિદાત યાજાર અને રીયા અધસ, અને પીરસનાર રવયસેવકો, મંડપ શણુમારનારા શી ગોવોદ, શી મેટી, શી મુલ્લીઆર, વિગેરે ને ને ભાઈઓએ લગ્ન પ્રસંગ

સફળ બનાવવામાં મદદ કરી હતી તે સર્વેનો અત્યંત આભાર.

શ્રી આર્થ પ્રતિનિધિ સભા શ્રી સી. આ. ડિ. મહાસભા, આર્થ સમાજ, હાંડી યીરકુટુમ, સનતન ધર્મ સભા, યંમ હાંડી કલ્ચરલ સભા, હાંડી યુવક સભા, ટાંસવાલ યુનાઈટેડ મંડળ, ડરખન હિનેચ્છુ મંડળ, લેડીસમીય ગોરક મહેલા ટ્રસ્ટ, બારોલી મંડળ, હાંડી શિક્ષા સંઘ, એ સૌ સંસ્થાઓ તરફથી આશીય પ્રવચનો કયાં બદલ સર્વેનો, વર કન્યા પક્ષ તરફથી ઇન્ડિઅન એપિનિઅન, પત્ર દારા હાર્દિક આભાર વ્યક્ત કરવાની તક લઈએ છીએ. — વિકલભાઈ એલ. મહેતા, અને કુલંબ.

વેચવાના છે

નવસારી સ્ટેશન રોડ પર, બનરમાં ત્યા સોસાયટીઓમાં મહાન અગર ખુલ્લા પોટ લેવા માટે અગર નેશનલ સેવિંગ સર્વિસીકેટ (આવક વેરાથી મુક્ત બ્યાલ) ખરીદવા લગ્યો:

એમ. જનાર્દન ભટ્ટ, Authorised Agent For Government of India National Saving Certificate. ખાળા સાહેબની હવેલી, Navsari, Bombay, India.

શ્રી કાઠીઆવાડ હાંડી સેવા સમાજ (નાટલ)

વાર્ષિક સામાન્ય સભા ઉપરોક્ત સંસ્થાની વાર્ષિક સામાન્ય સભા યનિવાર તા. ૧૧મી જીન ૧૯૫૫ ને દિવસે બપોરે ૨-૩૦ વાગે સમાજ ના હોલમાં મળશે.

દરેક સભ્યને વખતસર પધારવા વિનંતિ છે. કાર્યસૂચી નીચે પ્રમાણે રહેશે:

- (૧) ગત વાર્ષિક સભાની કાર્યવાહી
 - (૨) વાર્ષિક કાર્ય-વિવરણ
 - (૩) વાર્ષિક નાણાકીય રેપોર્ટ અને સર્વેચ્છ
 - (૪) કરીઝ કાઉન્સિલની જમીન ઉપર ની ચોળનાની વિચારણા અને નિર્ણય
 - (૫) નિધિપાલો (ટ્રસ્ટીઓ) ની ચુંટણી
 - (૬) અધિકારીઓ, વ્યવસ્થાક સમિતિ અને કોપનિરીક્ષકની ચુંટણી
 - (૭) પત્રવ્યવહાર
 - (૮) સામાન્ય.
- ડો. એન. પી. દેસાઈ, પ્રમુખ. મજલાલ જે. કકકર, ગણપતરામ ના. જોષી, સંયુક્ત મંત્રીઓ.

K. M. Lodhia & Co.

★

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિસ કરેટ

સોનાના ઢાગીના ખાસ અમારી ભતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયક કામ સંતોષ પામે એની રીતે કરીએ છીએ.

નેકલેસ, જીદી જીદી રીઝાઈનની બંગડી અછોડા, સાડીની પીન, વીડી પાકકલ એરોંગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

PHONE 33-2661

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

હોલસેલ મર્ચન્ટ્સ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેડમી તેમજ સુતરાળ ઠાપડ, પુલન રમ્સ. પ્લાન્ડેટ્સ—જાંબી ભાજકા માટે

નત નતનો માલ. તેમજ ફેબ્રીકેશન ન્યોરોફેટ સાડીઓ

નારે માટે હમારે લાં પ્રથમ વખત કરવા બલામણ છે.

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન: 33-2661

તાજું ઉમદા ફરૂટ

ડરબનનું ટકાઉ આદુ ૧૦ પેની રતલ, મોટી કળીનું લસણ
શી. ૧-૬ રતલ, પાપક નં. ૧, શી. ૧૦-૦ ૧૦૦. નં. ૨,
શી. ૮-૦ ૧૦૦. પોસ્ટેજ જુદું.

કપુરી અને ચેવલી પાન શી. ૫ રતલ; પોસ્ટેજ જુદું. ખારકીટ શી.
૧૦-૧ ૩૩૩; લાંબી અને રફનેર ખારકીટ શી. ૧૧ ૩૩૩.
સુરણ, લીલી હળદ અને ખાંબા હળદની મોસમ ચાલુ છે.

રોડેસીયા, ન્યાસલેન્ડ અને બ્રિટિશ સુદાન કોંગોના ઓરડરો ઉપર પુરબ
ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કઠાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

પુલકીપર, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

ઈન્ડિયાન અન્ડર ડુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ ફરિયાઈ અન્ડર જર્મીન
માર્ગે મુસાફરી કરવા બંને ઊંઠા અમારી મારફતે હુકમ કરો.

ઈન્ડીયા, આંગ, ચીની, દુબઈ, અહમ્મદાબાદ, પેટરબાસ, વિગેરેના વીમા અમે
ઉતરાની આપીએ છીએ.

ઈન્ડિયાન અન્ડર ડુબઈ, ડિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ કલેક્ટર-સ
સર્ટીફિકેટ કે વેપારના હાયફેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી
ખાબતોમાં કોઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ આરફ્રીયા અને યોર્કશાયર
ઈન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

એટલું તમે નહો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની
સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

ઉપરોક્ત કંપનીના હમો સલાવાર એજન્ટ છીએ.

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રીકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રોવીન્સીયલ પ્રીન્સિપલ
ના સરકાર તરફથી નીમાયેલા અમેલ તથા ગુબરની ભાષાન્તરકાર છીએ
તેમજ અરેબી ઈમીગ્રેશન અગેન્ટ કોઈ પણ નતનું કામકામ વિના વીલબે
ત્વરિત ગતીએ થઈ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.

Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road, CAPETOWN
P.O. Box 4624. Phone 32390

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જન્મણના અમે સ્પેસીલીટ છીએ.

શી કેપીટનની અંગ્રેજ રેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઈ
પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે હન્ડલ કરીશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીકાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર - ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

કરનીચર! કરનીચર!! કરનીચર!!!

બેન્ક ઓફ ઇન્ડિયા, ઇન્ડિયન બેન્ક, વોર્લ્ડવિઝ, ડેવિડ્સ બેન્ક,
સાઉથ આફ્રીકાન બેન્ક, પુલકેસ, ટેબલ, તદન કોમ્પાઈટ
લાઈ બંધીરી સહીયા. નતે પધારી લાલ લેવા સુકરો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

એ હમારી રેખરેખ નીચે તરફવાર યાવ છે. તેમો સ્ટોક હમોયા તરફ-
વાર રહે છે. માન રોહા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને નેપાર
આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2626.

જોઈએ છે

હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડિંગ

પહોંચતાં કરવા માટે

અમે ટનના

પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કોરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE

BULL BRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

ધર્મપ્રેમી કુટુંબો માટે ખાસ મંગાવેલ પુસ્તકો

ઈશાપાસના	૧	૩
આરતી સંગ્રહ	૧	૩
દાહુ લીલા	૧	૩
સત્યનારાયણની કથા	૨	૧
સોળ સોમવારની કથા	૨	૧
પ્રભુમય જીવન	૩	૧
નિત્યપાઠ	૩	૧
ચંડીપાઠ	૫	૧
પ્રાચીન વ્રત કથાઓ	૧	૧
સંતોની સુવાસ	૭	૧
પુસ્તકોત્તમ મહાદેવ અધિક માસની કથાઓ	૮	૧
શ્રી શીવ સહજ નામાવલી	૧	૦
બાદ સાતવું ભરત કામ (છાકરીઓને શીખવા લાયક)	૨	૧

Include Postage and
Packing charges.

Obtainable from:

**BHARAT MUSIC
SALOON**

AND BOOKSELLERS

(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 26070.

DURBAN.

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son
Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
POSTAL ORDER with their orders.

Write For Price List.

બહારગામના ગ્રાહકોને ખાસ સુચના

ઓર્ડર સાથે પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવા મહેરબાની કરવી. મીઠાઈની કીમત ઉપરાંત નીચે મુજબ પોસ્ટલ ઉમેરવા વિનવેલી છે.

ના. રોડેશીયા શી. ૧-૦ રતલે. સધન રોડેશીયા
૬ પેની રતલે. યુનીયનમાં ૩ પેની રતલે.

પ્રાધસ લીસ્ટ મંગાવો

**154 GREY STREET,
DURBAN.**

Telephone :
20951

177 Grey Street
DURBAN.

Bhagat's Vegetarian Lounge

(Prop: G. L. BHAGAT)

Ghee Sweetmeat Specialists

Receptions and Wedding Parties Catered For

ટેલીફોન :
૨૦૯૫૧

૧૭૭ ગ્રે સ્ટ્રીટ
ડરબન.

ભગત્સ વેજેટેરીયન લાઉન્જ

(પ્રોપ્રાયટર : જી. એલ. ભગત)

ધીની મીઠાઈઓના સ્પેશલિસ્ટ

મેળાવડાઓ, લગ્ન પ્રસંગોએ અમે મીઠાઈઓ પુરી પાડીએ છીએ.